

ENERGOPROJEKT OPREMA A.D., BEOGRAD
GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ ZA 2014. GODINU

Beograd, April 2015. godine

U skladu sa članom 50. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011), članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu obavljanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012), članom 29. Zakona o računovodstvu i članom 368. Zakona o privrednim društvima **Energoprojekt Oprema a.d. iz Beograda, MB: 07073186** objavljuje:

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ ZA 2014. GODINU

SADRŽAJ

- 1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA**
  - 1.1. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA 2014. GODINU
  - 1.2. IZVEŠTAJ REVIZORA (u celini)

- 2. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA**

- 3. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG IZVEŠTAJA**

- 4. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA * (Napomena)**

- 5. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA * (Napomena)**

1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1.1. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA 2014. GODINU

- Bilans stanja - konsolidovani
- Bilans uspeha – konsolidovani
- Izveštaj o ostalom rezultatu - konsolidovani
- Izveštaj o tokovima gotovine - konsolidovani
- Izveštaj o promenama na kapitalu - konsolidovani
- Statistički izveštaj - konsolidovani
- Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопроект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

БИЛАНС СТАЊА - КОНСОЛИДОВАНИ

на дан 31.12.20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		1,133,303	810,871	673,464
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	22	1,178	1,487	1,487
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	22	1,178		
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008	22		1,487	1,487
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	23	513,391	315,550	287,740
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011		75,058	75,058	75,059
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		349,534	148,070	125,732
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		33,279	42,951	48,844
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		5,096		
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		50,424	49,471	38,105
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12. 2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	24	489,050	343,024	279,605
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	24a			
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026	24a	428,204	311,356	259,768
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	24a	12	158	446
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	246	60,834	31,510	19,391
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034	25	129,684	150,810	104,632
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036	25	129,684	145,543	42,314
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041	25		5,267	62,318
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		3,241,888	2,342,690	2,394,163
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	26	676,465	845,594	482,602
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	26	166,389	181,866	75,072
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047	26		397	397
13	4. Роба	0048	26	1,346	200,633	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	26	508,730	462,698	407,133
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	27	2,195,040	1,193,804	1,232,853
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	27	12,774	33,886	35,779
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	27	2,994	2,552	3,381
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	27	561,833	274,721	580,663
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	27	1,594,358	859,461	591,954
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	27	23,081	23,184	21,076
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059	28	35,244	23,659	28,894
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	29	6,534	5,404	7,691
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	30			411
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065	30			411
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067				
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	31	194,619	175,409	512,759
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	32а	59	19,684	10,137
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	32б	133,927	79,136	118,816
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		4,375,191	3,153,561	3,067,627
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	43	11,666,581	7,009,601	2,078,439
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	33	1,345,818	1,134,673	993,369
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	33а	153,310	156,372	156,372
300	1. Акцијски капитал	0403	33а	144,131	144,131	144,131
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410	33а	9,179	12,241	12,241
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	33б	29,939	29,939	29,939
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414	33ц	257,754	86,563	63,906
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415	33д,е	21,788	20,241	16,374

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (договна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416	33е	915	11,359	15,305
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417	33ф	883,942	852,917	742,083
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	33ф	565,506	620,152	521,892
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	33ф	318,436	232,765	220,191
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		99,510	98,890	226,855
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	34	99,510	18,255	18,706
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426	34а	90,719		
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	34б	8,791	18,255	18,706
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	35		80,635	208,149
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440	35а		80,635	208,149
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	41	42,926	10,787	7,142
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		2,886,937	1,909,211	1,840,261
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	36	99	354	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	36а	99	354	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	37	968,221	725,332	644,053
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	38	1,503,014	1,018,216	998,863
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	38	571	7,821	9,251
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	38	268,043	264,409	180,808
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	38	4,618	97,020	89,673
435	5. Добављачи у земљи	0456	38	828,788	303,208	220,124
436	6. Добављачи у иностранству	0457	38	400,994	345,758	499,007
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	39	84,735	34,581	62,596
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	40а	67,928		
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	40б	8,785	4,607	7,846
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	40ц	254,155	126,121	126,903

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		4,375,191	3,153,562	3,067,627
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	43	11,666,581	7,009,601	2,078,439

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	7	3	1	8	6	Шифра делатности	4	3	9	9	ПИБ	1	0	0	0	0	1	4	9	2
Назив Енергопројект Опрема АД																							
Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12																							

БИЛАНС УСПЕХА - КОНСОЛИДОВАНИ

за период од 01.01. до 31.12. 20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		6,606,790	4,794,306
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	9а	6,605,411	4,792,999
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	9а	143,696	150,797
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	9а	7,306	2,377
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013	9а	1,689,354	1,660,879
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014	9а	4,641,111	2,486,104
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	9а	123,944	492,842
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	9б	1,379	1,307
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		6,345,800	4,776,179

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			11,503
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	2,336,154	1,813,108
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	10	17,967	24,424
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	11	520,023	436,123
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	12	3,159,720	2,297,080
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	13a	13,826	13,876
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	13b	90,719	1,690
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	14	207,391	178,375
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		260,990	18,127
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	15a	235,275	151,876
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		145,804	88,161
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		497	1,014
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		56,962	15,442
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		88,248	70,877
669	4. Остали финансијски приходи	1037		97	828
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		7,493	14,031
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		81,978	49,684
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	15b	110,546	78,966
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		27,240	4,725
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		2,356	196
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		24,207	4,529
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

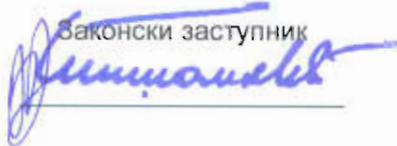
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		677	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		5,102	80
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		78,204	74,161
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		124,729	72,910
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	16a		54,727
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	17a	14,359	254,721
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	17b	36,418	18,580
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		363,660	272,451
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	18	139	1,105
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	19	363,521	271,346
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	20	44,551	34,935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	41	534	3,646
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064	20	318,436	232,765
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		318,436	232,765
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

У Београду

дана 12.03. 2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ - КОНСОЛИДОВАНИ
за период од 01.01. до 31.12. 20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	20	318,436	232,765
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003	33	210,695	22,657
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011	33		5,331
	б) губици	2012	33		185

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добити	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добити	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добити	2017	33		3
	б) губици	2018	33	2	1
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		210,693	27,805
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		31,604	4,170
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022	33	179,089	23,635
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		497,525	256,400
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		497,525	256,400
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		497,525	256,400
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

дана 12.03.2015, године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	7	3	1	8	6	Шифра делатности	4	3	9	9	ПИБ	1	0	0	0	0	1	4	9
Назив Енергопројект Опрема АД																						
Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12																						

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ - КОНСОЛИДОВАНИ
за период од **01.01.** до **31.12. 20 14.** године

- у хиљадама динара -

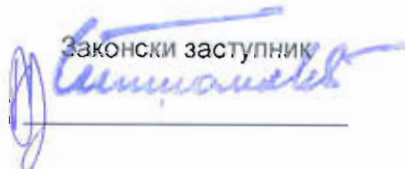
Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	6,899,505	5,361,787
1. Продаја и примљени аванси	3002	6,845,049	5,309,683
2. Примљене камате из пословних активности	3003	7,493	1,113
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	46,963	50,991
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	6,563,722	5,607,230
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	5,823,259	5,027,940
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	528,378	460,391
3. Плаћене камате	3008	5,102	35
4. Порез на добитак	3009	44,551	30,662
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	162,432	88,202
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	335,783	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		245,443
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	24,441	29,053
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		381
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	1,729	
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	3,383	1,226
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	1,132	14,031
5. Примљене дивиденде	3018	18,197	13,415
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	32,291	42,480
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	4,112	22,960
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	28,179	19,520
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	7,850	13,427
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	19,676	27,727
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030	19,676	27,727
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	328,592	108,728
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	328,592	108,728
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	308,916	81,001
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	6,943,622	5,418,567
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	6,924,605	5,758,438
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	19,017	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		339,871
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	175,409	512,759
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	16,284	3,421
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	16,091	900
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	194,619	175,409

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	7	3	1	8	6	Шифра делатности	4	3	9	9	ПИБ	1	0	0	0	0	1	4	9	2
--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ - КОНСОЛИДОВАНИ

за период од 01.01. до 31.12. 2014. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	156,372	4020		4038	29,939
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	156,372	4024		4042	29,939
	Промене у претходној 2013. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	156,372	4028		4046	29,939
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. 2014.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	156,372	4032		4050	29,939
	Промене у текућој 2014. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4015	3,062	4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2014.						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	153,310	4036		4054	29,939

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	742,083
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2013.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$)	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$)	4060		4078		4096	742,083
4.	Промене у претходној 2013. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	136,510
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	247,344
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$)	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$)	4064		4082		4100	852,917
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2014.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$)	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$)	4068		4086		4104	852,917
8.	Промене у текућој 2014. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	330,135
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	361,160
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2014.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8б) \geq 0$)	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8a + 8б) \geq 0$)	4072		4090		4108	883,942

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	63,906	4128		4146	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2013.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4114	63,906	4132		4150	
4.	Промене у претходној 2013. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	22,657	4134		4152	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4118	86,563	4136		4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2014.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4122	86,563	4140		4158	
8.	Промене у текућој 2014. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123	39,504	4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124	210,695	4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2014.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8б) \geq 0$	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8a + 8б) \geq 0$	4126	257,754	4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182	16,374	4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2013.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4168		4186	16,374	4204	
	Промене у претходној 2013. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187	1,464	4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188	5,331	4206	
	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
5.	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4172		4190	20,241	4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4176		4194	20,241	4212	
	Промене у текућој 2014. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195	2,341	4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	3,888	4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2014.						
9.	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8б) \geq 0$	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8a + 8б) \geq 0$	4180		4198	21,788	4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [$\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [$\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1.	2		15	16	17
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.				
	а) дуговни салдо рачуна	4217	15,305	4235	993,369
б) потражни салдо рачуна	4218				
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	
б) исправке на потражној страни рачуна	4220				
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221	15,305	4237	993,369
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222				
4.	Промене у претходној 2013. години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223	289	4238	
б) промет на потражној страни рачуна	4224	4,235			
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2013.				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225	11,359	4239	1,134,673
б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226				
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	
б) исправке на потражној страни рачуна	4228				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229	11,359	4241	1,134,673
б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230				
8.	Промене у текућој 2014. години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231	1,537	4242	
б) промет на потражној страни рачуна	4232	11,981			
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2014.				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233	915	4243	1,345,818
б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234				

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број: 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности: 4 3 9 9 ПИБ: 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ - КОНСОЛИДОВАНИ
за 2014.годину

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ И ПРЕДУЗЕТНИКУ

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Број месеци пословања (ознака од 1 до 12)	9001	12	12
2. Ознака за власништво (ознака од 1 до 5)	9002	2	2
3. Број страних (правних или физичких) лица која имају учешће у капиталу	9003	3	2
4. Број страних (правних или физичких) лица чије је учешће у капиталу 10% или више од 10%	9004		
5. Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца (цео број)	9005	291	204

II. БРУТО ПРОМЕНЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ И НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА

-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Нематеријална имовина				
	1.1. Стање на почетку године	9006	1487		1487
	1.2. Повећања (набавке) у току године	9007		41	
	1.3. Смањења у току године	9008	268		309
	1.4. Ревалоризација	9009			
	1.5. Стање на крају године (9006 + 9007 - 9008 + 9009)	9010	1,219	41	1,178
02	2. Некретнине, постројења и опрема				
	2.1. Стање на почетку године	9011	450,614	135,064	315,550
	2.2. Повећања (набавке) у току године	9012	18,160	13,786	4,374
	2.3. Смањења у току године	9013	63,121	52,145	10,976
	2.4. Ревалоризационе резерве	9014	204,443		204,443
	2.5. Стање на крају године (9011 + 9012 - 9013 + 9014)	9015	610,096	96,705	513,391
03	3. Биолошка средства				
	3.1. Стање на почетку године	9016			
	3.2. Повећања (набавке) у току године	9017			
	3.3. Смањења у току године	9018			
	3.4. Ревалоризација	9019			
	3.5. Стање на крају године (9016 + 9017 - 9018 + 9019)	9020			

III. СТРУКТУРА ОСНОВНОГ КАПИТАЛА

-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
300	1. Акцијски капитал	9021	144,131	144,131
	у томе: страни капитал	9022	405	405
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	9023		
	у томе: страни капитал	9024		
302	3. Улози	9025		
	у томе: страни капитал	9026		
303	4. Државни капитал	9027		
304	5. Друштвени капитал	9028		
305	6. Задружни удели	9029		
306	7. Емисиона премија	9030		
309	8. Остали основни капитал	9031	9,179	12,241
30	9. СВЕГА (9021 + 9023 + 9025 + 9027 + 9028 + 9029 + 9030 + 9031 = 0402)	9032	153,310	156,372

IV. СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА

-број акција као цео број-
-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	1. Обичне акције			
	1.1. Број обичних акција	9033	351,540	351,540
део 300	1.2. Номинална вредност обичних акција - укупно	9034	144,131	144,131
	2. Приоритетне акције			
	2.1. Број приоритетних акција	9035		
део 300	2.2. Номинална вредност приоритетних акција - укупно	9036		
300	3. СВЕГА - номинална вредност акција (9034 + 9036 = 9021)	9037	144,131	144,131

V. СТРУКТУРА ИСПЛАЋЕНИХ ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА У ДОБИТКУ, ПО СЕКТОРИМА

-износи у хиљадама динара-

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
2		4	5
1. Привредна друштва (домаћа правна лица)	9038	224,046	78,022
2. Физичка лица	9039	88,204	30,417
3. Држава и институције и организације које се финансирају из буџета	9040		
4. Финансијске институције	9041	724	252
5. Непрофитне организације, фондациије и фондови непрофитног карактера	9042		
6. Страна физичка лица	9043		
7. Страна правна лица	9044		
8. Европске финансијске и развојне институције	9045		
9. СВЕГА (9038 + 9039 + 9040 + 9041 + 9042 + 9043 + 9044 + 9045 = 3037)	9046	312,974	108,691

VI. ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
226	1. Потраживања у току године од друштава за осигурање за накнаду штете (дуговни промет без почетног стања)	9047		
450	2. Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају (потражни промет без почетног стања)	9048	302,027	246,353
451	3. Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9049	38,174	33,750
452	4. Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9050	68,551	59,349
461, 462 и 723	5. Обавезе за дивиденде, учешће у добитку и лична примања послодавца (потражни промет без почетног стања)	9051	314,875	109,452
465	6. Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (потражни промет без почетног стања)	9052		
	7. Контролни збир (од 9047 до 9052)	9053	723,627	448,904

VII. ДРУГИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ

-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	9054	408,660	339,425
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9055	61,645	55,480
522, 523, 524 и 525	3. Трошкови накнада физичким лицима (брutto) по основу уговора	9056	6,011	6,199
526	4. Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	9057	2,267	1,980
529	5. Остали лични расходи и накнаде	9058	41,440	33,039
део 525, 533, и део 54	6. Трошкови закупнина	9059	63,833	35,526
део 525, део 533, и део 54	7. Трошкови закупнина земљишта	9060		
536 и 537	8. Трошкови истраживања и развоја	9061		
552	9. Трошкови премија осигурања	9062	9,094	1,909
553	10. Трошкови платног промета	9063	39,897	33,052
554	11. Трошкови чланарина	9064	1,571	1,721
555	12. Трошкови пореза	9065	5,623	2,713
556	13. Трошкови доприноса	9066		
део 560, део 561 и 562	14. Расходи камата и део финансијских расхода	9067	5,102	80
део 560, део 561 и део 562	15. Расходи камата по кредитима од банака и других финансијских институција (укупно):	9068	5,102	80
	15.1. Расходи камата по краткорочним кредитима у земљи	9069	5,102	80
	15.2. Расходи камата по краткорочним кредитима у иностранству	9070		
	15.3. Расходи камата по дугорочним кредитима у земљи	9071		
	15.4. Расходи камата по дугорочним кредитима у иностранству	9072		
део 579	16. Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и за спортске намене, као и за заштиту човекове средине	9073	9,415	
579	17. Остали непоменути расходи	9074	28,322	1,077
	18. Контролни збир (од 9054 до 9074)	9075	693,084	512,361

VIII. ДРУГИ ПРИХОДИ

-износи у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
640	1. Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9076		
део 641	2. Приходи по основу условљених донација	9077		
део 650	3. Приходи од закупнина за земљиште	9078	1,379	1,307
651	4. Приходи од чланарина	9079		
део 660, део 661 и 662	5. Приходи од камата	9080	8,625	14,520
део 660, део 661 и део 662	6. Приходи од камата по рачунима и депозитима у банкама и осталим финансијским институцијама	9081	7,493	14,031
део 660, део 661 и део 669	7. Приходи по основу дивиденди и учешћа у добитку	9082	18,197	13,415
	8. Контролни збир (од 9076 до 9082)	9083	35,694	43,273

IX. ОСТАЛИ ПОДАЦИ

-износи у хиљадама динара-

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Обавезе за акцизе (према годишњем обрачуну акциза)	9084		
2. Обрачунате царине и друге увозне дажбине (укупан годишњи износ према обрачуну)	9085		
3. Капиталне субвенције и друга државна додељивања за изградњу и набавку основних средстава и нематеријалне имовине	9086		
4. Државна додељивања за премије, регрес и покриће текућих трошкова пословања	9087		
5. Остала државна додељивања	9088		
6. Примљене донације из иностранства и друга бесповратна средства у новцу или натури од иностраних правних и физичких лица	9089		
7. Лична примања предузетника из нето добитка (попуњавају само предузетници)	9090		
8. Контролни збир (од 9084 до 9090)	9091		

X. РАЗГРАНИЧЕНИ НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

-износи у хиљадама динара-

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9092		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9093		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9094		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9095		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9096		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9097		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9098		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9099		

XI. РАЗГРАНИЧЕНИ ПОЗИТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

-износи у хиљадама динара-

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9100		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9101		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9102		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9103		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9104		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9105		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9106		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9107		

XII. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4-5)
1	2	3	4	5	6
23, осим 236 и 237	1. Краткорочни финансијски пласмани (9109 + 9110 + 9111 + 9112)	9108	411	411	
део 232, део 234, део 238 и део 239	1.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9109			
део 230, део 231, део 232, део 234, део 238 и део 239	1.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови)	9110	411	411	
део 230 и део 239	1.3. Пласмани матичним и зависним правним лицима у иностранству (кредити и зајмови)	9111			
део 230, део 231, део 232, 233, део 234, 235, део 238 и део 239	1.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	9112			
део 04 и део 05	2. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања (9114 + 9115 + 9116)	9113	190,518		190,518
део 048 и део 049	2.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9114	11,360		11,360
део 043, део 045, део 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови) и део дугорочних потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9115			
део 043, 044, део 045, 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.3. Остали дугорочни финансијски пласмани и део дугорочних потраживања	9116	179,158		179,158
016, део 019, 028, део 029, 038, део 039, 052, 053, 055, део 059, 15, 159, 200, 202, 204, 206 и део 209	3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси (9118 + 9119 + 9120 + 9121 + 9122 + 9123)	9117	2,179,080	60,224	2,118,856
део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.1. Продати производи, роба и услуге и дати аванси физичким лицима	9118	979		979
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059, део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.2. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јавним предузећима	9119	656,025	47,179	608,846

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4-5)
1	2	3	4	5	6
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028, део 029 део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси домаћим правним лицима и предузетницима	9120	1,408,414	13,045	1,395,369
део 15, део 159 део 016, део 019, део 028, део 029 део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.4. Продати производи, роба и услуге и дати аванси републичким органима и организацијама	9121			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.5. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јединицама локалне самоуправе	9122			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.6. Остала потраживања по основу продаје и остали аванси	9123	113,662		113,662
054, 056, део 059, 21, 22	4. Друга потраживања (9125 + 9126 + 9127 + 9128 + 9129 + 9130)	9124	41,778		41,778
део 054, део 056, део 059, део 220, део 221, део 228 и део 229	4.1. Потраживања од физичких лица	9125	6,120		6,120
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 228 и део 229	4.2. Потраживања од јавних предузећа	9126			
део 054, део 056, део 059, део 21, део 220, део 228 и део 229	4.3. Потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9127	40		40
део 056, део 059, део 220, део 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.4. Потраживања од републичких органа и организација	9128	309		309
део 056, део 059, део 220, део 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.5. Потраживања од јединица локалне самоуправе	9129	65		65
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 224, део 225, део 226, део 228 и део 229	4.6. Остала потраживања	9130	35,244		35,244

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник
Милошковић

Образац прописан Правилником о облику и садржају Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике
(„Службени гласник РС”, бр. 127/2014)

ENERGOPROJEKT OPREMA AD, BEOGRAD

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE
FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2014. GODINU**

Beograd, 2015. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
3. VLASNIČKA STRUKTURA	6
4. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA	11
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	12
7.a. Procenjivanje	12
7.b. Efekti kurseva stranih valuta	13
7.c. Prihodi	13
7.d. Rashodi	14
7.e. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja	14
7.f. Porez na dobitak	15
7.g. Nematerijalna ulaganja	16
7.h. Nekretnine, postrojenja i oprema	17
7.i. Finansijski lizing	18
7.j. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	18
7.k. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	19
7.l. Investicione nekretnine	20
7.m. Zalihe	20
7.n. Stalna sredstva namenjena prodaji	21
7.o. Finansijski instrumenti	22
7.p. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24
7.r. Kratkoročna potraživanja	24
7.s. Finansijski plasmani	25
7.t. Obaveze	25
7.u. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina	26
7.v. Naknade zaposlenima	28
7.g. Konsolidacija	29

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE	
FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU.....	31
8.a. Kreditni rizik.....	32
8.b. Tržišni rizik.....	34
8.c. Rizik likvidnosti.....	38
8.d. Upravljanje rizikom kapitala.....	39
BILANS USPEHA.....	41
9.a. Prihodi od prodaje.....	41
9.b. Ostali poslovni prihodi.....	42
10. Troškovi materijala.....	42
11. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	43
12. Troškovi proizvodnih usluga.....	44
13.a. Troškovi amortizacije.....	45
13.b. Troškovi rezervisanja.....	46
14. Nematerijalni troškovi.....	46
15.b. Finansijski prihodi.....	48
15.b. Finansijski rashodi.....	48
17.a. Ostali prihodi.....	50
17.b. Ostali rashodi.....	51
19. Dobitak pre oporezivanja.....	52
20. Porez na dobitak i neto dobitak.....	53
21. Zarada po akciji.....	53
BILANS STANJA.....	54
22. Nematerijalna imovina.....	54
23. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	55
24. Dugoročni finansijski plasmani.....	59
25. Dugoročna potraživanja.....	63
26. Zalihe i dati avansi.....	64
27. Potraživanja po osnovu prodaje.....	65
28. Potraživanja iz specifičnih poslova.....	66
29. Druga potraživanja.....	66
30. Kratkoročni finansijski plasmani.....	67
31. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	68
32. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja.....	68
33. Promene na kapitalu.....	70
33.a. Osnovni kapital.....	71
33.b. Rezerve.....	72
33.c. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina.....	72
33.d. Nerealizovani dobici po osnovu HOV.....	73
33.e. Nerealizovani gubici po osnovu HOV.....	74
33.f. Neraspoređeni dobitak.....	74
34. Dugoročna rezervisanja.....	75
35. Dugoročne obaveze.....	78
36. Kratkoročne finansijske obaveze.....	79
37. Primljeni avansi.....	79

38. Obaveze iz poslovanja	80
39. Ostale kratkoročne obaveze.....	81
40. Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	81
41. Odložene poreske obaveze i odložena poreska sredstva	83
42. Usaglašavanje potraživanja i obaveza.....	85
43. Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva.....	87
44. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	88
45. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA.....	88
46. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	90
47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	93

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073186
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	4399
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001492

ENERGOPROJEKT OPREMA je akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Registrovano je kod Agencije za privredne registre B.D. 8041/2005 od 18.04.2005 godine. Društvo je osnovano 1990 godine. Društvo posluje kao zavisno preduzeće u sastavu Energoprojekt Holding a.d.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je izvodjenje radova i inženjering u opremanju objekata. Preciznije, osnovna delatnost Društva se odnosi na opremanje tehnoloskom, mašinskom i elektro opremom i ostale gradjevinske specijalizovane radove.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora

Pridružena i zajednička društva (zajednički poduhvat) u inostranstvu su:

- Energo Nigerija ltd, Nigerija

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim i pridruženim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica</i>	
<i>Energoprojekt oprema Crna Gora doo</i>	<i>100% vlasništva</i>
<i>Energo Nigerija ltd</i>	<i>40% vlasništva</i>

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **veliko pravno lice**.

Akcijama Društva se trguje na na tržištu MTP Beogradske berze.

Redovni godišnji finansijski izveštaji za 2014. godinu koji su predmet ovih Napomena su **konsolidovani finansijski izveštaji Društva** i odobreni su od strane odbora Direktora Društva dana 20.03.2015. godine na 82. sednici Društva.

Odobreni konsolidovani finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2014. godini sačinjavala su sledeća lica:

- Pavle Tomašević - Direktor
- Dušan Đapić - Pomoćnik direktora za finansije, računovodstvo
- Predrag Aleksić - Pomoćnik direktora za razvoj i marketing
- Branko Marković - Pomoćnik direktora za realizaciju projekata
- Ljiljana Rosić - Pomoćnik direktora za ugovaranje i kontrolu

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2014. godine prikazano je u okviru Napomene 33a..

4. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Oblik i sadržaj Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike propisan je Pravilnikom o obliku i sadržaju Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 127/2014). U Statističkom izveštaju iznosi se upisuju u hiljadama dinara, a broj akcija i zaposlenih u celom broju.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013, 142/2014);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 142/2014 i 5/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija međupovezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014).

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 22.10.2012. godine od strane Izvršnog odbora Društva, Pravilnik o izmenama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva br. 10 od 21.01.2013. godine i Izmena Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva u delu određivanja modela odmeravanja nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja (Napomena 7h). Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MRS/MSFI i Tumačenja. Razlozi za iznetu konstataciju su prvenstveno posledica nepotpune usaglašenosti, s jedne strane zakonske regulative, a sa druge strane profesionalne regulative. Otuda, kako je zakonska regulativa u predmetnom kontekstu primarna, finansijski izveštaji u pojedinim aspektima odstupaju od profesionalne regulative.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MRS/MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za 2014. godinu, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i

formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i

- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 01.01.2014. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2014. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređnja standarda, "Ciklus 2010-2012", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređnja standarda, "Ciklus 2011-2013", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređnja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 18 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednost;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva** dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao **uporedni podaci** iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za 2013. godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7a) Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadviva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7b) Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2014.	31.12.2013.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	120,9583	114,6421
1 USD	99.4641	83,1282

7c) Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanjavnosti imovine).

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje usluga.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobicajenih aktivnosti Društva. Dobici ukljucuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7d) Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređanja imovine).

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobicajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7f) Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivnu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7g) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

7h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovodjenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se dele u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) građevinske mašine i oprema,
- d) transportna sredstva,
- e) oprema ptt i rtv saobraćaja,
- f) kancelarijski nameštaj,
- g) računari i
- h) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Promena fer vrednosti objekata se priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacionih rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7i) **Finansijski lizing**

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga**, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

7j) **Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme**

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7l) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početo merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom priliti u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.*

7m) Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7n) Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji**, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

7o) Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7r) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Kratkoročna potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika,

neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjena vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjivanja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7s) Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su: dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7t) Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. MeĐutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog dogaĐaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih dogaĐaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7v) Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje; i
- otpremnine.

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice.

Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno članu 57. Kolektivnog ugovora koji je počeo da se primenjuje 01.01.2015. godine i po kome se zaposlenima pri odlasku u penziju isplaćuje otpremnina u visini dve (2) prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

7g) Konsolidacija

Zavisna društva

Zavisna društva su svi oni pravni subjekti u kojima matično društvo poseduje ovlašćenja da upravlja finansijskim i poslovnim politikama na osnovu glasačkih prava po osnovu više od polovine vlasništva nad akcijama (udelima). Postojanje i uticaj potencijalnih glasačkih prava koja u ovom momentu mogu da se koriste ili konvertuju, uzimaju se u obzir pri oceni da li matično društvo kontroliše drugi subjekat. Zavisna društva se konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na matično društvo, a sa konsolidacijom se prestaje od dana kada pomenuta kontrola prestane.

Računovodstveni metod nabavne vrednosti (Purchase method) je metod koji se primenjuje kako bi se računovodstveno obuhvatilo sticanje zavisnog društva od strane matičnog društva.

Trošak preuzimanja društva se odmerava kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih instrumenata vlasničkog kapitala ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja. Sredstva koja se steknu sticanjem društva, a koja se mogu pojedinačno identifikovati kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze, inicijalno se procenjuju prema fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na visinu interesa koji nije pod kontrolom.

Višak troška sticanja koji premašuje fer vrednost udela matičnog društva u stečenoj neto imovini koja se može identifikovati, evidentira se kao goodwill. Ukoliko je nabavna vrednost troška sticanja niža od fer vrednosti neto imovine stečenog zavisnog društva, razlika u vrednosti se direktno priznaje u bilansu uspeha.

Transakcije između društava, salda i nerealizovani dobiti na transakcijama između društava koja čine grupu se eliminišu. Nerealizovani gubici se takođe eliminišu osim ako transakcija ne pruža dokaz da je umanjena vrednost prenesenog sredstva.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva je metod potpunog konsolidovanja.

Računovodstvene politike zavisnih društava su izmenjene tamo gde je to bilo potrebno kako bi se obezbedila doslednost sa politikama koje je matično društvo usvojilo.

Pridružena društva

Pridružena društva su oni pravni subjekti u kojima matično društvo ima značajan uticaj, a koje nije ni zavisno društvo, niti učešće u zajedničkom ulaganju.

Značajan uticaj podrazumeva moć učestvovanja u donošenju finansijskih i poslovnih odluka društva u koje je ulaganje izvršeno, ali ne i kontrole ili zajedničke kontole nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva se računovodstveno obuhvataju po računovodstvenom metodu udela (Equity method).

Prema metodu udela, investicija u pridruženo društvo prvo se priznaje po nabavnoj vrednosti (u visini investicije), a zatim se nakon datuma sticanja, knjigovodstvena vrednost povećava ili smanjuje da bi se priznao investitorov udeo u dobitku ili gubitku entiteta u koji je investirano. Investitorov udeo u dobitku ili gubitku entiteta u koji je investirano priznaje se u dobitku ili gubitku investitora. Raspodele dobiti primljene od entiteta u koji je investirano umanjuju knjigovodstvenu vrednost investicije. Takođe može biti neophodno korigovanje knjigovodstvene vrednosti investicije zbog promena

proporcionalnog udela investitora u entitetu u koji je investirano, a koje proizilazi iz promena u kapitalu entiteta u koji je investirano koje nisu priznate u dobitku ili gubitku tog entiteta. U takve promene spadaju promene koje su posledica revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme i razlika u deviznim kursovima. Investitorov udeo u tim promenama priznaje se direktno u kapitalu investitora.

Investitor prekida da koristi metod udela od datuma kada prestane da ima značajan uticaj nad pridruženim entitetom i da od tog datuma računovodstveno obuhvata investiciju u skladu sa MRS 39, pod uslovom da pridruženi entitet ne postane zavisni entitet ili zajednički poduhvat u skladu sa MRS 31. Knjigovodstvenom vrednošću investicije na datum kada ona prestane da bude pridruženi entitet smatra njenu nabavnu vrednost pri njenom početnom odmeravanju kao finansijsko sredstvo u skladu sa MRS 39.

Ako je udeo investitora u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njegovog učešća u pridruženom društvu, investitor prestaje da priznaje svoj udeo u daljim gubicima. Nakon što se učešće investitora svede na nulu, vrši se rezervisanje za eventualne dalje gubitke i obaveza se priznaje samo do iznosa za koji investitor snosi pravnu ili konstruktivnu obavezu ili je izvršio plaćanje u korist pridruženog društva. Ako pridruženo društvo kasnije posluje sa dobitkom, investitor ponovo počinje da priznaje svoj udeo u toj dobiti samo nakon što se njegov udeo u dobiti izjednači sa udelom u gubitku koji ranije nije bio priznat.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je **Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika: deviznom riziku i riziku likvidnosti.**

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
International Project Sevices ogranak	308,466	434,199
SNC Lavalin International	636,112	262,950
JP Elektromreža Srbije	68,927	109,249
TENT doo	364,290	
Telesnice Srbije	174,102	
Energo Nigeria ltd	561,833	270,991
Julius (Bilfinger) Berger	21,123	23,184
EP Holding	12,774	33,886
Instalaciones Inabensa	38,205	36,210
Preduzeće za izgradnju železničkog čvora	-	12,011
JP Elektroprivreda Srbije	1,657	1,570
ATB Fod	68	2,624
Kupci u zemlji- povezana pravna lica - EP sistem	2,994	6,282
Stil Kon Kumanovo	1,958	-
Konstruktor Konsalting	815	-
Fizička lica	979	-
Ostali	737	648
<i>Svega</i>	<i>2,195,040</i>	<i>1,193,804</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:		
Potraživanja iz specifičnih poslova	35,244	23,659
Potraživanja za kamatu	40	65
Potraživanja od zaposlenih	6,120	5,171
Ostala potraživanja	374	168
<i>Svega</i>	<i>41,778</i>	<i>29,063</i>
UKUPNO	<i>2,236,818</i>	<i>1,222,867</i>

Dospeće potraživanja od kupaca u iznosu od RSD 2,195,040 hiljada definisana su ugovorom sa investitorom.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	490,986	334,818
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana	120,958	
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	894	
<i>Svega</i>	<i>612,838</i>	<i>334,818</i>
Potraživanja u zemlji:		
a) Tekuća	1,535,614	350,162
b) Do 30 dana	253	190,133
c) 30 - 60 dana	1,108	170,302
d) 60 - 90 dana	25,847	102,250
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	38,077	52,018
<i>Svega</i>	<i>1,600,899</i>	<i>864,865</i>
Potraživanja u inostranstvu:		
a) Tekuća	23,081	23,184
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	<i>23,081</i>	<i>23,184</i>
UKUPNO	<i>2,236,818</i>	<i>1,222,867</i>

8b) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
Dobavljači u zemlji - povezana pravna lica	268,614	255,850
Feromont Inženjering	225,660	24,798
Energotehnika Južna Bačka	91,101	18,134
ATB Fod	74,917	29,317
Mont R	45,814	89,209
Termoco Plat	33,528	-
Energomontaža	29,389	27,854
Ostali	328,379	130,276
<i>Svega</i>	<i>1,097,402</i>	<i>575,438</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
Dobavljači u inostranstvu - povezana pravna lica	4,618	97,020
Elwo, Poljska	69,876	66,227
Mitas Energy, Turska	91,481	10,120
Balcke Dur, Poljska	86,730	-
CCE, Slovenija	83,469	
Vita Construction, Nigerija	23,951	13,269
Teknoxgroup Swiss	4,342	89,998
Ostali	41,145	166,144
<i>Svega</i>	<i>405,612</i>	<i>442,778</i>
UKUPNO	<i>1,503,014</i>	<i>1,018,216</i>

Obaveze prema dobavljačima su definisane ugovorom.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	2014	2013
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	271,761	182,522
b) Do 30 dana		37,731
c) 30 - 60 dana		74,953
d) 60 - 90 dana		25,956
e) 90 - 365 dana		24,183
f) Preko 365 dana	1,471	7,525
<i>Svega</i>	273,232	352,870
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	824,829	217,902
b) Do 30 dana		35,832
c) 30 - 60 dana		23,137
d) 60 - 90 dana		24,266
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	3,959	2,071
<i>Svega</i>	828,788	303,208
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća	326,521	291,554
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	74,473	70,584
<i>Svega</i>	400,994	362,138
UKUPNO	1,503,014	1,018,216

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kursa, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kursa. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi negativna promena kursa značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u hiljadama EUR</i>		<i>Obaveze u hiljadama EUR</i>	
<i>2014.</i>	<i>2013.</i>	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
25,137	17,633	20,293	16,559

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, nenaplaćena potraživanja i neizmirene obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Iako, sa aspekta Društva, valutni rizik obuhvata više različitih valuta (analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu EUR, a od ostalih valuta značajan uticaj može da ima promena USD) analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza. Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	58,592	12,313

Napomena: Neto uticaj na rezultat tekućeg perioda izračunati na sledeći način: (Devizna sredstva u EUR - Devizne obaveze u EUR) x 10% x Srednji kurs EUR na datum bilansa stanja.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi.*

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo **nije ovoj vrsti rizika izloženo** preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja obaveza iz poslovanja.

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

8c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2014	2013
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.12 : 1	1.23 : 1
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	0.89 : 1	0.78 : 1
Gotovinski racio likvidnosti		0.07 : 1	0.09 : 1
Neto obrtna sredstva (u 000 dinara)	Pozitivna vrednost	354,951	433,479

Rezultati racio analize pokazuju da Grupa tokom 2014. godine ima sposobnost da u relativno dužem periodu iz gotovine, i unovčavanjem drugih oblika likvidnih sredstava, izmiruje kratkoročne obaveze. Uvažavajući navedeno, može se zaključiti da **nema indicija koje ukazuju na potencijalne probleme sa likvidnošću Grupe.**

8d) Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je odreĐen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak/gubitak	318,436	232,765
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	1,134,673	993,369
b) Kapital na kraju godine	1,345,818	1,134,673
Svega	<i>1,240,246</i>	<i>1,064,021</i>
Stopa prinosa na kraju godine	25.68%	21.88%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2014. i 2013. godini, sa aspekta održivosti kapitala, mogu oceniti kao zadovoljavajući.

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Grupe, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Grupe finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Grupe finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze	2,886,937	1,989,846
Ukupna sredstva	4,375,191	3,153,561
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	<i>0.66 : 1</i>	<i>0.63 : 1</i>
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	1,345,818	1,134,673
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	142,436	109,677
<i>Svega</i>	<i>1,488,254</i>	<i>1,244,350</i>
Ukupna sredstva	4,375,191	3,153,561
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	<i>0.34 : 1</i>	<i>0.39 : 1</i>

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Grupe pokriven kapitalom Grupe.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Grupe (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Grupe); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	2,886,937	1,989,846
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	194,319	175,106
<i>Svega</i>	<i>2,692,618</i>	<i>1,814,740</i>
Kapital	1,345,818	1,134,673
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>1 : 0.50</i>	<i>1 : 0.63</i>

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	143,696	150,797
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	7,306	2,377
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1,689,354	1,660,879
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4,641,111	2,486,104
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	123,944	492,842
UKUPNO	6,605,411	4,792,999

Pregled prihoda od prodaje po najznačajnijim kupcima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
SNC Lavalin International	2,091,065	654,881
International Project Service O	1,415,582	954,405
TENT doo	605,129	
JP Elektromreža Srbije	292,304	113,773
Televizije Srbije	145,281	
TE Kostolac	-	733,087
Energo Nigerija	1,689,354	1,660,879
Julius Berger	122,055	492,842
EP Holding	143,696	150,797
Ostali	100,945	32,335
	6,605,411	4,792,999

9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2014	2013
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		
Drugi poslovni prihodi:		
a) Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostali povezanih pravnih lica		
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	1,379	1,307
c) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu		
d) Ostali poslovni prihodi		
<i>Svega</i>	<i>1,379</i>	<i>1,307</i>
UKUPNO	1,379	1,307

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi materijala:		
a) Troškovi nabavke materijala	69,965	
b) Troškovi materijala za izradu	2,234,946	1,806,682
c) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	3,217	3,447
d) Troškovi rezervnih delova	128	4
e) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	27,898	2,975
<i>Svega</i>	<i>2,336,154</i>	<i>1,813,108</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	13,068	18,514
b) Troškovi električne i toplotne energije	4,899	5,910
<i>Svega</i>	<i>17,967</i>	<i>24,424</i>
UKUPNO	2,354,121	1,837,532

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	408,660	339,425
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	61,645	55,480
Troškovi naknada po ugovoru o delu	19	69
Troškovi naknada po autorskim ugovorima		
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5,992	6,130
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	2,267	1,980
Ostali lični rashodi i naknade	41,440	33,039
UKUPNO	520,023	436,123

Ostali lični rashodi u iznosu od RSD 41.440 hiljada (2013. godine - RSD 33.039 hiljada) odnose se na sledeće:

	u 000 dinara	
	2014	2013
Prevoz	10,188	11,287
Troškovi smeštaja	483	1,347
Troškovi službenih putovanja	12,281	8,036
Otpremnine	10,129	6,608
Stipendije	3,094	3,049
Solidarna pomoć radnicima	3,219	1,915
Ostalo (paketići, 8. mart, penzioneri)	2,046	797
UKUPNO	41,440	33,039

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi usluga na izradi učinaka	3,028,759	2,087,091
Troškovi transportnih usluga	56,289	22,756
Troškovi usluga održavanja	7,264	9,019
Troškovi zakupnina	63,833	35,526
Troškovi sajмова		2
Troškovi reklame i propagande	18	31
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	3,557	142,655
UKUPNO	3,159,720	2,297,080

Troškovi usluga na izradi učinaka se odnose na troškove podizvođača i partnera u ukupnom iznosu RSD 3,028,759 hiljada. Napred u tabeli dat je prikaz najznačajnijih troškova po projektima:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
RTB Bor	2,044,733	1,164,734
TE Kostolac	-	761,378
TENT	494,191	
Prokop	102,665	
Ambasada	119,519	132,490
DV Pančevo	94,549	
Energetski transformatori	61,038	
Ino projekti	109,292	
Ostalo	2,772	28,489
UKUPNO	3,028,759	2,087,091

U okviru **troškova transportnih usluga**, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu (RSD 51,339 hiljada), iskazani su troškovi ppt usluga i ostalo u iznosu RSD 4,950 hiljada.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se prvenstveno odnosi na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Održavanje opreme	4,111	3,246
Održavanje zgrade	313	2,595
Održavanje vozila	2,840	3,178
UKUPNO	7,264	9,019

Troškovi zakupnina se odnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Zakup opreme (kranovi, dizalice)	52,480	29,595
Zakup stanova	9,000	5,069
Ostalo	2,353	862
UKUPNO	63,833	35,526

Troškovi ostalih usluga u iznosu RSD 3,557 hiljada se odnose na troškove registracije vozila, putarina, grafičke usluge, komunalne usluge i sl.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	41	
b) Amortizacija nekretnna, postrojenja i opreme (Napomena 22)	13,785	13,876
<i>Svega</i>	<i>13,826</i>	<i>13,876</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok	90,719	
b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		1,690
<i>Svega</i>	<i>90,719</i>	<i>1,690</i>
UKUPNO	104,545	15,566

13a. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Amortizacija nematerijalnih ulaganja - softver	41	
Amortizacija nekretnina - objekata	180	319
Amortizacija opreme	13,605	13,557
UKUPNO	13,826	13,876

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

13b. Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Rezervisanje za troškove u garantnom periodu	90,719	
Rezervisanje za troškove naknada i drugih beneficija		1,690
UKUPNO	90,719	1,690

Iskazani troškovi garantnog perioda u iznosu RSD 90,719 hiljada objašnjeni su u Napomeni 34a.

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi neproizvodnih usluga	33,564	17,769
Troškovi reprezentacije	17,965	11,151
Troškovi premija osiguranja	9,094	1,909
Troškovi platnog prometa	39,897	33,052
Troškovi članarina	1,571	1,721
Troškovi poreza	5,623	2,713
Troškovi doprinosa		
Ostali nematerijalni troškovi	99,677	110,060
UKUPNO	207,391	178,375

Troškovi neproizvodnih usluga čine troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, intelektualnih usluga, obezbeđenja, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije finansijskih izveštaja, usluge brokera i berze i dr.

Troškovi reprezentacije čine ugostiteljske usluge, pokloni poslovnim partnerima, reklamnih uzoraka i sl.

Troškovi osiguranja se odnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Osiguranje osnovnih sredstava	1,115	1,238
Osiguranje projekata - gradilišta	7,509	233
Osiguranje radnika	470	438
UKUPNO	9,094	1,909

Troškovi platnog prometa se osnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Trokovi platnog prometa	9,547	1,247
Trokovi bankarskih usluga	30,350	31,805
UKUPNO	39,897	33,052

Troškovi članarina se odnose na članarine komorama (Privredna komora Srbije i Privredna komora Beograda) i članarine Inženjerskim komorama.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi poreza na imovinu, komunalna taksa na firmu i taksa za zaštitu i unapređenje životne sredine, kao i troškovi poreza na zakup.

Ostali nematerijakni troškovi se odnose na EHK fakture (RSD 92,384 hiljada) i ostale troškove (RSD 7,293 hiljada) koji predstavljaju troškove taksi, kontrole kvaliteta, HTZ opreme i sl.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI**15a) Finansijski prihodi**

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	497	1,014
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	56,962	15,442
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	88,248	70,877
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		
b) Ostali finansijski prihodi	97	828
<i>Svega</i>	97	828
Prihodi od kamata (od trećih lica)	7,493	14,031
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	81,978	49,684
UKUPNO	235,275	151,876

15b) Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	2,356	196
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	24,207	4,494
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi	677	
<i>Svega</i>	27,240	4,690
Rashodi kamata (prema trećim licima)	5,102	80
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	78,204	74,196
UKUPNO	110,546	78,966

16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

16a) Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		2,279
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		52,448
UKUPNO	0	54,727

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17a) Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1,468	
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		
Dobici od prodaje materijala		
Viškovi		
Naplaćena otpisana potraživanja		
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata		
Prihodi od smanjenja obaveza	6,532	253,778
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	6,045	
Ostali nepomenuti prihodi	314	943
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme		
Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha		
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine		
UKUPNO	14,359	254,721

17b) Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	109	104
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od		
Gubici od prodaje materijala	1,305	
Manjkovi		
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih		
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1	17,399
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	6,653	
Ostali nepomenuti rashodi	28,322	1,077
Obezvređenje nematerijalnih ulaganja		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	28	
Obezvređenje zaliha materijala i robe		
Obezvređenje ostale imovine		
UKUPNO	36,418	18,580

Ostali nepomenuti rashodi od RSD 28,322 hiljada se odnose na troškove donacija u iznosu RSD 9,415 hiljada, isknjiženje nefakturisanih prihoda u iznosu RSD 12,561 hiljada, isplate štete od RSD 5,678 hiljada i ostalo u iznosu RSD 668 hiljada.

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	139	1,105
UKUPNO	(139)	(1,105)

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2014	2013
Poslovni prihodi	6,606,790	4,794,306
Poslovni rashodi	6,345,800	4,776,179
Poslovni rezultat	260,990	18,127
Finansijski prihodi	235,275	151,876
Finansijski rashodi	110,546	78,966
Finansijski rezultat	124,729	72,910
Prihodi od usklaćivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	14,359	254,721
Rashodi od usklaćivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		54,727
Ostali rashodi	36,418	18,580
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(22,059)	181,414
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	139	1,105
UKUPNI PRIHODI	6,856,424	5,200,903
UKUPNI RASHODI	6,492,903	4,929,557
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	363,521	271,346

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	294,061	213,978
Kapitalni dobiti/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	2,948	28,258
Oporeziva dobit/ (gubitak)	297,009	242,236
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	297,009	242,236
Kapitalni dobiti/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	0	0
Poreska osnovica	297,009	242,236
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	44,551	36,336
Ukupna umanjenje obračunatog poreza		1,401
Poreski rashod perioda	44,551	34,935

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	318,436	232,765
Prosečan broj akcija tokom godine	351,540	351,540
Zarada po akciji (u dinarima)	906	662

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalna ulaganja	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2013. godine					1,487		1,487
Korekcija početnog stanja							
Prenos sa jednog oblika na drugi							
Novo nabavke							
Otuđenje i rashodovanje							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2013. godine					1,487		1,487
Korekcija početnog stanja							
Prenos sa jednog oblika na drugi		1,219			(1,219)		
Novo nabavke							
Otuđenje i rashodovanje							
Kursne razlike							
Ostalo					(268)		(268)
Stanje 31.12.2014. godine		1,219					1,219
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2013. godine							
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija							
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvređenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2013. godine							
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija		41					41
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvređenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2014. godine		41					41
<u>Neotpisana vrednost</u>							
31.12.2013. godine					1,487		1,487
31.12.2014. godine		1,178					1,178

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tučim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2013. godine	75,058	194,497	125,017		38,105			432,677
Korekcija početnog stanja								
Nove nabavke u toku godine			7,767		11,366			19,133
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)								
Otuđenje i rashodovanje			(1,196)					(1,196)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)								
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)								
Stanje 31.12.2013. godine	75,058	194,497	131,588		49,471			450,614
Korekcija početnog stanja								
Nove nabavke u toku godine			3,058	362	953			4,373
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)		(6,441)		6,441				
Otuđenje i rashodovanje		(4,243)	(6,731)					(10,974)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		210,693						210,693
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha		(28)						(28)
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)		(44,583)						(44,583)
Stanje 31.12.2014. godine	75,058	349,895	127,915	6,803	50,424			610,095
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2013. godine		68,764	76,173					144,937
Korekcija početnog stanja								
Amortizacija		319	13,557					13,876
Otuđenje i rashodovanje			(1,093)					(1,093)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)								
Obezvređenja								
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)		(22,656)						(22,656)
Stanje 31.12.2013. godine		46,427	88,637					135,064
Korekcija početnog stanja								
Amortizacija		180	12,640	965				13,785
Otuđenje i rashodovanje		(921)	(6,641)					(7,562)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)		(742)		742				
Obezvređenja								
Kursne razlike								
Ostala povećanja /smanjenja		(44,583)						(44,583)
Stanje 31.12.2014. godine		361	94,636	1,707				96,704
Neotpisana vrednost								
31.12.2013. godine	75,058	148,070	42,951		49,471			315,550
31.12.2014. godine	75,058	349,534	33,279	5,096	50,424			513,391

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

U 2014. godini izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije. U skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, nakon početnog odmeravanja, prilikom prelaska sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije, vrednost „objekata“ iskazanih na dan 31.12.2013. godine nije korigovana.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 336.947 hiljada, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od RSD 42,599 hiljada, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos u iznosu RSD 166,121 hiljada, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 208,720 hiljada.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2014. godine nije niža od njegove nabavne vrednosti, tako da u 2014. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 68 godina).

2. Poslovni prostor Kragujevac

Poslovni prostor Kragujevac iskazan je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 4,141 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od RSD 1,278 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos u iznosu RSD 697 hiljada, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 1,975 hiljada.

3. Stanovi Sijerinska banja

Stanovi Sijerinska banja iskazani su po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 8,445 hiljada, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da su negativni efekti proknjiženi na teret Ostalih rashoda u iznosu RSD 28.hiljada.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2014. godine nisu obezvređeni.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna EP zgrada	128,228					208,719			336,947
2	Poslovni prostor Kragujevac	2,211	(45)				1,975			4,141
3	Stanovi Sijerinska banja	8,592	(119)					(28)		8,445
4	Stan Zemun polje	3,339	(16)		(3,323)					0
5	Kontejneri	5,699				(5,699)				0
6										0
	UKUPNO	148,069	(180)	0	(3,323)	(5,699)	210,694	(28)	0	349,533

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	428,204	311,356
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	209,782	209,925
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima		
Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima		
Dugoročni plasmani u zemlji		
Dugoročni plasmani u inostranstvu		
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	60,834	31,510
<i>Svega</i>	<i>698,820</i>	<i>552,791</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(209,770)</i>	<i>(209,767)</i>
UKUPNO	<i>489,050</i>	<i>343,024</i>

24a) Učešće u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Eco Mep Dubai	100.00%		
Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora	100.00%		
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		-	-
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energo Nigerija	40.00%	428,204	311,356
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		428,204	311,356
Druge HoV raspoložive za prodaju			
Agrobanka ad, beograd		488	488
Privredna banka ad, Beograd		6,268	6,268
Tigar ad, Pirot		17	17
Novosadski sajam ad, Novi Sad		145	145
<i>Ispravka vrednosti</i>		(6,906)	(6,903)
<i>Svega</i>		12	15
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica			
ŠKZ			143
BMP ad, Beograd		190,258	190,258
Bačkatrans u stečaju, Vrbas		12,606	12,606
<i>Ispravka vrednosti</i>		(202,864)	(202,864)
<i>Svega</i>		-	143
UKUPNO		428,216	311,514

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica se odnose na Energo Nigeriju u iznosu RSD 428,204 hiljada što predstavlja 40% kapitala metodom udela.

Finansijske informacije pridruženog entiteta Energo Nigeria ltd koje odgovaraju 40% učešću u istim date su u nastavku.

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obrtna imovina	1,240,007	729,484
Stalna imovina	552,676	584,293
Aktiva	1,792,683	1,313,777
Obaveze	1,364,479	1,002,421
Kapital	428,204	311,356
Prihodi	2,266,358	1,975,391
Dobit tekućeg perioda	88,248	70,877

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Fer vrednost ostalih ulaganja kojima se trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31. decembra 2014. godine.

Rukovodstvo nije moglo pouzdano proceniti fer vrednost svojih ulaganja u akcije BMP-a i Bačkatrans u stečaju. Ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti od RSD 202.864 hiljada. Društvo u koje se ulaže nije objavilo poslednje finansijske informacije o svom poslovanju; njegove akcije se ne kotiraju i podaci o poslednjim tržišnim cenama nisu javno dostupne. Dodatno, za pomenuta ulaganja izvršena je ispravka vrednosti ranijih godina.

Do promene na poziciji **hartije od vrednosti namenjene prodaji** došlo je po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva, sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

24b) Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Dugoročni plasmani matičnim ,zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima:		
a) Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	-	-
Dugoročni plasmani u zemlji i inostranstvu:		
a) Dugoročni plasmani u zemlji		
b) Dugoročni plasmani u inostranstvu		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	11,360	11,990
b) Findomestic banka ad - Namenski oročeni depozit	49,474	19,520
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	60,834	31,510
UKUPNO	60,834	31,510

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentirani su beskamratni krediti odobreni zaposlenima Društva za potrebe rešavanja stambenog pitanja na period od 20 godina bez kamate pri čemu se vrši revalorizacija tokom godine. Revalorizacija stambenih kredita se vrši koeficijentom rasta prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa. U 2013. i 2014. godini nisu vršene revalorizacije jer je koeficijent za odnosne godine negativan.

Namenski oročeni depozit kod Findomestic banke iznosi RSD 49,474 hiljada i odnosi se na projekat RTB Bor.

25. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica:		
<i>Svega</i>	-	-
Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica:		
Energio Nigerija - Garantni depozit	129,684	145,543
<i>Svega</i>	129,684	145,543
Potraživanja na osnovu prodaje na robni kredit		
Potraživanja na osnovu prodaje po ugovoru o fin. lizingu		
Potraživanja po osnovu jemstva		
Sporna i sumnjiva potraživanja		
Ostala dugoročna potraživanja		5,267
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	129,684	150,810

Dugoročno potraživanje od Energio Nigerije predstavlja dugoročni garantni depozit na ino projektima u iznosu RSD 129,684 hiljada.

26. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2014	2013
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	192,531	188,460
Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge		
Gotovi proizvodi		397
Roba	1,346	200,633
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima	216,737	236,407
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	88,732	90,604
d) Plaćeni avansi za robu		
e) Plaćeni avansi za usluge	203,261	135,687
<i>Svega</i>	<i>508,730</i>	<i>462,698</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(26,142)</i>	<i>(6,594)</i>
UKUPNO	676,465	845,594

U toku godine, izvršen je otpis zastarelih zaliha materijala u ukupnom iznosu od RSD 5.544 hiljada i gotovih proizvoda u iznosu RSD 397 hiljada na teret grupe 'Ostalih rashoda' u Bilansu uspeha.

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	12,774	33,886
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	-	-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2,994	2,552
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	561,833	274,721
Kupci u zemlji	1,654,582	917,327
Kupci u inostranstvu	23,081	23,184
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	-	-
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(60,224)</i>	<i>(57,866)</i>
UKUPNO	2,195,040	1,193,804

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Na dan 31. decembra 2014. godine, potraživanja od prodaje u iznosu od RSD 60,224 hiljada (2013: RSD 57,866 hiljada) su dospela i obezvređena u potpunosti.

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u narednoj tabeli.

Promene ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Stanje na dan 1. januara	57,866	5,830
Dodatna ispravka vrednosti - kursne razlike	2,358	52,036
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljenih potraživanja		
UKUPNO	60,224	57,866

Dodatna ispravka vrednosti od RSD 2,358 hiljada se odnosi na kursne razlike po osnovu valutne klauzule ranije ispravljenih potraživanja.

Formiranje i ukidanje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru "Ostalih rashoda/ostalih prihoda" u bilansu uspeha. Iznosi knjiženi u korist ispravke vrednosti isknižavaju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

Ostale pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva.

Struktura i starosna struktura potraživanja od kupaca data je u okviru Napomene 8a.

28. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	35,237	23,659
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	7	
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	35,244	23,659

29. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	40	65
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>40</i>	<i>65</i>
Potraživanja od zaposlenih	6,120	5,171
Potraživanja od državnih organa i organizacija	309	168
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	65	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju		
Potraživanja po osnovu naknada štete		
Ostala kratkoročna potraživanja		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	6,534	5,404

30. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	411	411
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
b) Deo dugoročnih finansijskih plasmana ostalim povezanim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
c) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u drugim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
<i>Svega</i>	-	-
HoV koje se drže do dospeća		
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
<i>Svega</i>	-	-
<i>Ispavka vrednosti</i>	(411)	(411)
UKUPNO	0	0

31. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	1,030	1,832
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Blagajna		
Devizni račun	95,910	3,530
Devizni akreditivi	73,808	102,419
Devizna blagajna		
Ostala novčana sredstva:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	23,871	67,628
b) Ostala novčana sredstva		
<i>Svega</i>	<i>23,871</i>	<i>67,628</i>
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
UKUPNO	194,619	175,409

32. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**32a) Porez na dodatu vrednost**

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Porez na dodatu vrednost	59	19,684
UKUPNO	59	19,684

32b) Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica		
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica	41,084	32,367
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine		
e) Unapred plaćene premije osiguranja	73	86
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi		
<i>Svega</i>	<i>41,157</i>	<i>32,453</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		14,948
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		5,301
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica		9,541
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>29,790</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	92,770	16,893
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>92,770</i>	<i>16,893</i>
UKUPNO	<i>133,927</i>	<i>79,136</i>

Razgraničeni PDV obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na tu godinu, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu.

Unapred plaćeni troškovi - povezana pravna lica se odnosi na protkol sa EP Entel u iznosu RSD 30,490 hiljada i razgraničene troškove osiguranja sa EP Garant u iznosu RSD 10,594 hiljada.

33. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2013. godine	144,131	12,241	29,939	63,906	16,374	(15,305)	742,083	993,369
Neto dobitak za godinu							232,765	232,765
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						2		2
b) Revalorizacija								
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.				19,259	4,374			23,633
Svega - ostali sveobuh. rezultat				19,259	4,374	2		23,635
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	144,131	12,241	29,939	83,165	20,748	(15,303)	974,848	1,249,769
Korekcije				3,398	772		222	4,392
Povećanje/Smanjenje					(1,279)	3,944	(7,200)	(4,535)
Raspodela dobiti							(114,953)	(114,953)
Stanje na dan 31. decembra 2013.	144,131	12,241	29,939	86,563	20,241	(11,359)	852,917	1,134,673
Neto dobitak za godinu							318,436	318,436
Povećanje/Smanjenje		(3,062)			1,547	10,446	34,781	43,712
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						(2)		(2)
b) Revalorizacija				210,695				210,695
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.				(31,604)				(31,604)
Svega - ostali sveobuh. rezultat				179,091		(2)		179,089
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	144,131	9,179	29,939	265,654	21,788	(915)	1,206,134	1,675,910
Korekcije				(7,900)			7,904	4
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(330,096)	(330,096)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	144,131	9,179	29,939	257,754	21,788	(915)	883,942	1,345,818

33a) Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre B.D. 8041/2005 od 18.04.2005. godine iznosi RSD 144.131 hiljada .

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Oprema AD na dan 31.12.2014. godine prikazano je u narednim tabelama.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2014	2013
Akcijski kapital :		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	97,826	97,826
b) Akcijski kapital eksterno	46,305	46,305
<i>Svega</i>	<i>144,131</i>	<i>144,131</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	9,179	12,241
UKUPNO	153,310	156,372

Akcijski kapital čini 351.540 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na tržištu MTP Beogradske berze.

Na 25. redovnoj sednici Skupštine akcionara Društva održanoj dana 13.06.2014. godine doneta je odluka o raspodeli neraspoređene dobiti u okviru tačke 3. dnevnog reda: za isplatu dividendi u bruto iznosu od RSD 939 po akciji akcionarima Energoprojekt Oprema, odnosno u ukupnom iznosu od RSD 330,096 hiljada.

33b) Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2014	2013
Zakonske rezerve	29,939	29,939
Statutarne i druge rezerve		
UKUPNO	29,939	29,939

33c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2014	2013
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	254,614	84,992
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	3,140	1,571
<i>Svega</i>	<i>257,754</i>	<i>86,563</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacione rezerve		
UKUPNO	257,754	86,563

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacija nekretnina evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti objekata (Napomena 23) i knjiženja shodno MRS 12 (Napomena 41).

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od RSD 254,614 hiljada evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 208,720 hiljada RSD, nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovnog prostora u iznosu od RSD -2 hiljada i knjiženja 15% poreza na dobit od formiranih revalorizacionih rezervi (negativan aspekt revalorizacionih rezervi), shodno MRS 12, u iznosu od RSD 31,308 hiljada.

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od RSD 169,622 hiljada, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od RSD 208,720 hiljada RSD i ispravke greške iz

prethodnih godina u iznosu od RSD 7,788 hiljada RSD (evidentirano preko neraspoređenog dobitka ranijih godina); i na smanjenje po osnovu primene MRS 12 – Porezi na dobitak (15% od formiranih revalorizacionih rezervi) u iznosu RSD 31,308 hiljada.

33d) Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja		
Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava		
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	21,929	20,382
Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje		
Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka		
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		
UKUPNO	21,929	20,382

33e) Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih gubitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja		
Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava		
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	141	141
Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje		
Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka		
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	915	11,359
UKUPNO	<i>1,056</i>	<i>11,500</i>

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu RSD 91 hiljada predstavljaju negativan efekat koji se nije mogao pokriti pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HOV.

33f) Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	852,917	742,083
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	-39	222
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	7,943	
e) Raspodela dobitka	(330,096)	(114,953)
f) Isknjizenje Eco Mep Dubai	2,341	
g) Kursne razlike	32,440	(7,200)
<i>Svega</i>	<i>565,506</i>	<i>620,152</i>
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	318,436	232,765
UKUPNO	<i>883,942</i>	<i>852,917</i>

Raspodela neraspoređenog dobitka u 2014. godini izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 25. redovnoj sednici u okviru tačke 3. dnevnog reda, održanoj dana 13.06.2014. godine.

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara			18,706			18,706
Dodatna rezervisanja			1,690			1,690
Iskorišćeno u toku godine			(2,141)			(2,141)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2013.	0	0	18,255	0	0	18,255
Dodatna rezervisanja	90,719					90,719
Iskorišćeno u toku godine			(3,419)			(3,419)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			(6,045)			(6,045)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	90,719	0	8,791	0	0	99,510

34a) Rezervisanja za troškove u garantnom roku

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-2 godine, zavisno od projekta. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva. Shodno tome, izvršeno je rezervisanje za troškove u garantnom periodu za projekat RTB Bor u iznosu RSD 90,719 hiljada čiji garantni period traje 1 godinu, odnosno ističe u martu 2016. godine.

34b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 53,39%), u bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine u odnosu na dan 31.12.2013. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (pre svega, promena odredbi Kolektivnog ugovora kojima su značajno smanjeni bruto iznosi otpremnina prilikom odlaska u penziju, što je prouzrokovalo da prosečna očekivana otpremnina bude snižena za 49,98%; kao i smanjenje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 4,35%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od 9%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena shodno godišnjem prinosu na državne hartije od vrednosti emitovanim 22. decembra 2014. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 8,00%. Kako je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (373 dana) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna, pri određivanju diskontne stope, uvažavajući zahteve iz paragrafa 81, MRS 19, procenjena je diskontna stopa za duže rokova dospeća.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 6%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2014. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2014. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 2%, a da je dugoročna godišnja realna diskontna stopa planirana na nivou od 5%. Prilikom procene očekivanog dugoročnog realnog rasta zarada u Republici Srbiji, korišćena je, pre svega, procena MMF o rastu društvenog proizvoda Republike Srbije u budućem periodu.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 6% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 9%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

35. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital		
Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima		
Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima		
Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Ostale dugoročne obaveze		80,635
UKUPNO	0	80,635

35a) Ostale dugoročne obaveze

Struktura ostalih dugoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze prema matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		14,009
Ostale dugoročne obaveze		66,626
UKUPNO	0	80,635

36. KRATKOROCNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	99	354
UKUPNO	99	354

36a) Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	99	354
UKUPNO	99	354

37. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2014	2013
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica	13,173	57,609
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	260,298	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	692,512	667,723
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	2,238	
UKUPNO	968,221	725,332

38. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	571	7,821
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	268,043	264,409
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	4,618	97,020
Dobavljači u zemlji	828,788	303,208
Dobavljači u inostranstvu	400,994	345,758
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	<i>1,503,014</i>	<i>1,018,216</i>

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja je definisana ugovorom.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 1,393,051 hiljada su izražene u stranoj valuti, uglavnom u eurima.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Struktura i starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8b.

39. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze iz specifičnih poslova:		
a) Obaveze iz specifičnih poslova - matična i zavisna pravna lica		
b) Obaveze iz specifičnih poslova - ostala povezana pravna lica		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	-	-
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	76,924	28,487
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende	3,888	2,566
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	780	885
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	441	293
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	2,702	2,350
<i>Svega</i>	7,811	6,094
UKUPNO	84,735	34,581

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

40. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**40a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost**

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	67,928	
UKUPNO	67,928	0

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

40b) Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze za porez iz rezultata	8,179	4,273
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	606	334
UKUPNO	8,785	4,607

40c) Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgranicenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	30,642	
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	31,625	9,852
<i>Svega</i>	62,267	9,852
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	-	-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	191,888	116,269
UKUPNO	254,155	126,121

Unapred obračunati troškovi se odnose na ukalkulisane troškove perioda za projekat TENT, Ambasada i LS Kranovi za projekat RTB Bor za koje nam nisu ispostavljene fakture.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja se odnose na naplaćene garancije za Elwo u iznosu RSD 96,863 hiljada, razgraničeni PDV u izdatim fakturama u iznosu RSD 94,977 hiljada i razgraničene troškove nabavke u iznosu RSD 48 hiljada.

41. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2014	2013
Odložena poreska sredstva	1,318	2,738
Odložene poreske obaveze	(44,244)	(13,525)
Neto efekat odloženih poreskih sredstava/(obaveza)	(42,926)	(10,787)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeće će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2013. godine	9,947			(2,806)	7,141
Na teret/u korist bilansa uspeha	3,578			68	3,646
Direktno na teret kapitala					0
Stanje 31.12.2013. godine	13,525	0	0	(2,738)	10,787
Na teret/u korist bilansa uspeha	(885)			1,419	534
Direktno na teret kapitala	31,605				31,605
Stanje 31.12.2014. godine	44,245	0	0	(1,319)	42,926

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	2014	2013
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	10,787	7,141
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	42,926	10,787
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	(32,139)	(3,646)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	2014	2013
Odloženi poreski rashodi perioda	534	248
Revalorizacione rezerve	31,605	
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		3,398
UKUPNO	32,139	3,646

Odloženi poreski rashod perioda u iznosu od RSD 534 hiljada je priznat na teret rezultata Društva u 2014. godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2014. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od RSD 31,139 hiljada, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2014. godine (odloženi poreski rashodi perioda) u iznosu od RSD 534 hiljada i
- na teret kapitala Društva (revalorizacije rezerve) u iznosu od RSD 31,605 hiljada, nastalog po osnovu evidentiranja povećanja vrednosti objekata.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2014. godine

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2014. godine. Navedena potraživanja ne uključuju garantne depozite iskazane na poziciji Dugoročna potraživanja koja su takođe usaglašena.

Od *Kupaca-povezanih pravnih lica*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 577,601 hiljada, poslato je IOS-a kupcima u iznosu od RSD 577,601 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 577,601 hiljada, a neusaglašeno je RSD - hiljada

Od *domaćih kupaca*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 1,654,582 hiljada, poslato je IOS-a kupcima u iznosu od RSD 1,597,795 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 1,596,438 hiljada, a neusaglašeno je RSD 302 hiljada. Kupci kojima su poslata IOS-i a koji nisu odgovorili iznose RSD 1,055 hiljada, što je i prikazano u tabeli dole. Izvodi otvorenih stavki nisu slati po osnovu tuženih, sumnjivih i spornih potraživanja, i za domaće kupce iznose RSD 56,787 hiljada.

Od *inostranih kupca* kojima su poslata IOS-i, i koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 23,881 hiljada, usaglašeno je RSD 23,881 hiljada, a neusaglašeno je RSD - hiljada.

U narednoj tabeli prikazani su iznosi potraživanja od domaćih i inostranih kupaca koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki.

<i>Kupci koji nisu odgovorili na poslate izvode otvorenih stavki</i>	<i>u 000 dinara</i>
Konstruktor Konsalting	815
Elektromontaza	183
NB Celik	57
UKUPNO	1.055

Društvo je izvršilo **usaglašavanje obaveza** sa domaćim i inostranim dobavljačima sa stanjem sa stanjem na dan 31.12.2014. godine.

Od *dobavljača – povezanih pravnih lica*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 273,232 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 273,232 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 273,232 hiljada, a neusaglašeno je RSD 3,259 hiljada da su manje obaveze.

Od *domaćih dobavljača*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 828,788 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 828,131 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 798,775 hiljada, a neusaglašeno je RSD 941 hiljada da su manje obaveze. Domaći dobavljači koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki iznose RSD 29,355 hiljada. Izvodi otvorenih stavki koji nisu slati domaćim dobavljačima iznose RSD 657 hiljada.

Od *inostranih dobavljača* koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 400,994 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 326,490 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 326,035 hiljada, a neusaglašeno je RSD 455 hiljade da su veće obaveze. Ino dobavljači koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki iznose RSD - hiljada. Izvodi otvorenih stavki nisu slati u iznosu RSD 74,503 hiljada. Najveći inodobavljači kojima nije poslat IOS odnosi se na Elwo fabrika elektro filtera, Poljska koja se nalazi u stečaju i Rafako.

43. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2014	2013
Primljena jemstva, garancije i druga prava	2,608,272	
Data jemstva, garancije i druga prava	9,055,773	7,007,065
Ostalo	2,536	2,536
UKUPNO	11,666,581	7,009,601

Data jemstva, garancije i druga prava	u 000 dinara	
	2014.	2013.
Date jemstva	6,521,309	3,918,451
Date garancije	2,426,996	3,088,614
Druga prava - Akreditivi	107,468	-
Ukupno	9,055,773	7,077,065

Data jemstva davana su povezanim pravnim licima u EP sistemu i na dan 31.12.2014. godine se odnose na sledeće:

	RSD 000
EP Holding	189,691
EP Niskogradnja	5,041,663
EP Visokogradnja	1,287,828
EP Energodata	2,127
Ukupno	6,521,309

U nastavku je dat pregled **datih garancija** po bankama.

	RSD 000
Raffaisen bank	478,014
Uni Credit bank	13,918
Findomestic banka	597,931
Societe Generale Bank	713,621
Pireus banka	623,512
Ukupno	2,426,996

Pregled **nerealizovanih otvorenih akreditiva** po bankama dat je u nastavku.

	RSD 000
Euro bank	23,999
Uni Credit bank	83,469
Ukupno	107,468

Primljena jemstva od povezanih pravnih lica u EP sistemu za otvorene kreditne linije kod banaka koja su u korišćenju data su u nastavku.

Banka	RSD 000	Jemac
Raiffeisen	478,014	EP Holding, EP Niskogradnja
Eurobank	97,807	EP Visokogradnja
SOGe	713,621	EP Holding
UniCredit	97,387	EP Holding, EP VG, EP NG
Findomestic	597,931	EP Holding
Pireus	623,512	EP H, EP NG, EP Hidroinženjering
	2,608,272	

44. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Neprimenljivo

45. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2014	2013
Prihodi:		
EP Holding	144,305	151,811
EP Visokogradnja	21,986	17,616
EP Entel	4,742	3
EP Industrija		43
EP Garant		5
Zecco Zambia	349	
Encom	76	
<i>Svega</i>	<i>171,458</i>	<i>169,478</i>
Rashodi:		
EP Holding	94,740	91,852
EP Visokogradnja	819,774	756,162
EP Entel	33,201	180,183
EP Industrija	4,650	4,523
EP Garant	8,597	1,065
EP Energodata	1,666	2,400
EP Urbanizam i Arhitektura	4,678	3,422
Zecco Zambia	3	
Encom	10,915	
<i>Svega</i>	<i>978,224</i>	<i>1,039,607</i>
UKUPNO	1,149,682	1,209,085

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Potraživanja:		
EP Holding	12,774	33,886
EP Visokogradnja	172,317	195,416
EP Niskogradnja		141
EP Entel	32,050	30,151
EP Enrgodata	60	
Zecco Zambia	4,756	
Encom	792	
<i>Svega</i>	<i>222,749</i>	<i>259,594</i>
Obaveze:		
EP Holding	13,744	65,430
EP Visokogradnja	251,933	245,590
EP Niskogradnja	637	777
EP Enrgodata	624	263
EP Industrija	4,992	419
EP Garant	9,857	1,216
<i>Svega</i>	<i>281,787</i>	<i>313,695</i>
UKUPNO	504,536	573,289

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija. Obaveze ne sadrže kamatu.

46. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a verovatnoća da Društvo izgubi predmetne sporove nije izuzetno mala. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalne obaveze određena na dan 31.12.2014. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Tužilac	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	9		9
Pravno lice	1		1
UKUPNO	10	0	10
u 000 dinara			
Fizičko lice	6,479		6,479
Pravno lice	92,000		92,000
UKUPNO	98,479	0	98,479

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Visina potencijalne obaveze u 000 dinara
Vodovod Leskovac	Raskid ugovora	92,000
Tekić Siniša	Naknada štete	160
Stanojković Milorad	Naknada štete	10
Marinković Staniša	Naknada štete	304
Stanojlović Ćedomir	Naknada štete	261
Ristić Ćedomir	Naknada štete	63
Ilić Milan/Babić Nenad	Povreda na radu	4,200
Ćirović Novica	Naknada štete	100
Cvetković Milan	Naknada štete	1,381
Stamenković Ivan	Smetanje poseda	
GP Rad u stečaju	Dug za radove u Iraku	
UKUPNO		98,479

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, a postoji izvesna doza razumne verovatnoće da Društvo dobije predmetne sporove.

Tuženo lice	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	1		1
Pravno lice	6		6
UKUPNO	7	0	7
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice	65		65
Pravno lice	<i>RSD 118.067</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>		<i>RSD 118.067</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>
UKUPNO	<i>RSD 118.132</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>	0	<i>RSD 118.132</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

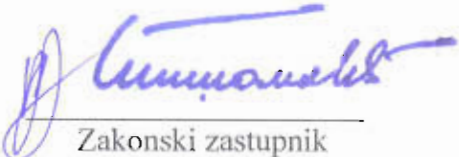
Tuženo lice	Osnov tužbe	Visina potencijalnih sredstava u 000 dinara
DGP Zlatibor	Isplata radova	42,000
Graditelj Leskovac	Radovi po ugovoru	71,129
Opština Medveča	Povraćaj datog	120
Klinički centar Srbije	Dug po radovima	EUR 255.544,13
Klinički centar Srbije	Naknada štete	EUR 1.559.000
Ivović Nemanja	Sticanje bez osnova	65
Beogradska arena	Naknada štete	4,818
GP Rad u stečaju	Dug	USD 1.100.000
UKUPNO	<i>RSD</i>	118,132
	<i>EUR</i>	1,814,544.13
	<i>USD</i>	1,100,000.00

47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Zakonski zastupnik

**1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA
IZVEŠTAJEM REVIZORA**

1.2. IZVEŠTAJ REVIZORA (u celini)

ENERGOPROJEKT OPREMA a.d. BEOGRAD

**Konsolidovani finansijski izveštaji za 2014.
godinu**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Energoprojekt Oprema a.d. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Oprema a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava (zajedno u daljem tekstu "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 7. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Beograd, 23. april 2015. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

БИЛАНС СТАЊА - КОНСОЛИДОВАНИ

на дан 31.12.20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна рачуна	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		1,133,303	810,871	673,464
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	22	1,178	1,487	1,487
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	22	1,178		
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008	22		1,487	1,487
018 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	23	513,391	315,550	287,740
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011		75,058	75,058	75,059
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		349,534	148,070	125,732
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		33,279	42,951	48,844
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		5,096		
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		50,424	49,471	38,105
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12. 2013.	Почетно стање 01.01. 2013.
1	2	3	4	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	24	489,050	343,024	279,605
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	24а			
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026	24а	428,204	311,356	259,768
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	24в	12	158	446
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	24б	60,834	31,510	19,391
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034	25	129,684	150,810	104,632
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036	25	129,684	145,543	42,314
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јамства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041	25		5,267	62,318
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		3,241,888	2,342,690	2,394,163
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	26	676,465	845,594	482,602
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	26	166,389	181,866	75,072
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047	26		397	397
13	4. Роба	0048	26	1,346	200,633	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	26	508,730	462,698	407,133
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	27	2,195,040	1,193,804	1,232,853
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	27	12,774	33,886	35,779
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	27	2,994	2,552	3,381
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	27	561,833	274,721	580,663
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	27	1,594,358	859,461	591,954
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	27	23,081	23,184	21,076
208 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059	28	35,244	23,659	28,894
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	29	6,534	5,404	7,691
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	30			411
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065	30			411
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067				
24	VI. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	31	194,619	175,409	512,759
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	32а	59	19,684	10,137
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	32б	133,927	79,136	118,816
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		4,375,191	3,153,561	3,067,627
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	43	11,666,581	7,009,601	2,078,439
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	33	1,345,818	1,134,673	993,369
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	33а	153,310	156,372	156,372
300	1. Акцијски капитал	0403	33а	144,131	144,131	144,131
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
308	8. Остали основни капитал	0410	33а	9,179	12,241	12,241
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	33б	29,939	29,939	29,939
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414	33ц	257,754	86,563	63,906
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415	33д,е	21,788	20,241	16,374

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416	33е	915	11,359	15,305
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417	33ф	883,942	852,917	742,083
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	33ф	565,506	620,152	521,892
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	33ф	318,436	232,765	220,191
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		99,510	98,890	226,855
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	34	99,510	18,255	18,706
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426	34а	90,719		
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	34б	8,791	18,255	18,706
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	35		80,635	208,149
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Текућа година	Износ	
					Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440	35а		80,635	208,149
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	41	42,926	10,787	7,142
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		2,886,937	1,909,211	1,840,261
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	36	99	354	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	36а	99	354	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	37	968,221	725,332	644,053
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	38	1,503,014	1,018,216	998,863
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	38	571	7,821	9,251
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	38	268,043	264,409	180,808
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	38	4,618	97,020	89,673
435	5. Добављачи у земљи	0456	38	828,788	303,208	220,124
436	6. Добављачи у иностранству	0457	38	400,994	345,758	499,007
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	39	84,735	34,581	62,596
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	40а	67,928		
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	40б	8,785	4,607	7,846
49 осим 498	VI. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	40ц	254,155	126,121	126,903

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2013.	Почетно стање 01.01.2013.
1	2	3	4	5	6	7
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		4,375,191	3,153,562	3,067,627
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	43	11,666,581	7,009,601	2,078,439

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Полуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пулина 12

БИЛАНС УСПЕХА - КОНСОЛИДОВАНИ

за период од 01.01. до 31.12. 20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Такућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		6,606,790	4,794,306
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	9а	6,805,411	4,792,999
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	9а	143,686	150,797
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	9а	7,306	2,377
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013	9а	1,689,354	1,660,879
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014	9а	4,641,111	2,486,104
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	9а	123,944	492,842
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	9б	1,379	1,307
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		6,345,800	4,776,179

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			11,503
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	2,338,154	1,813,108
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	10	17,987	24,424
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	11	520,023	436,123
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	12	3,159,720	2,297,080
640	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	13а	13,826	13,876
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	13б	90,719	1,690
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	14	207,391	178,375
	B. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		260,990	18,127
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	15а	235,275	151,876
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		145,804	88,161
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		497	1,014
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		56,962	15,442
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		88,248	70,877
669	4. Остали финансијски приходи	1037		97	828
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		7,493	14,031
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		81,978	49,684
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	16б	110,548	78,966
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		27,240	4,725
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		2,358	196
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		24,207	4,529
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

Група рачуна; рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
586 и 589	4. Остали финансијски расходи	1045		677	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		5,102	80
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		78,204	74,161
	E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		124,729	72,910
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	16а		54,727
57 и 68, осим 683 и 685	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	17а	14,359	254,721
57 и 68, осим 683 и 585	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	17б	36,416	18,580
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		363,660	272,451
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	M. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-89	N. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	18	139	1,105
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	19	363,521	271,346
	O. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	20	44,551	34,935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	41	534	3,646
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			
723	P. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	C. НЕТО ДОБИТАК (1068 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064	20	318,436	232,785
	T. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		318,436	232,785
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			

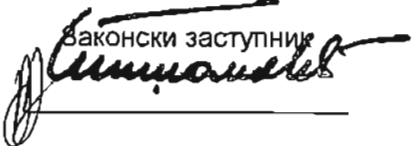

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

У Београду

дана 12.03. 2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопроект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ - КОНСОЛИДОВАНИ

за период од 01.01. до 31.12. 20 14. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Нивомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	20	318,438	232,765
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003	33	210,695	22,657
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011	33		5,331
	б) губици	2012	33		185

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добити или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добити	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добити или губици по основу инструмената заштите ризика (хединга) новчаног тока				
	а) добити	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добити или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добити	2017	33		3
	б) губици	2018	33	2	1
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2006 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2008 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		210,893	27,805
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		31,604	4,170
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022	33	179,089	23,635
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		497,525	256,400
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		497,525	256,400
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		497,525	256,400
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

дана 12.03.2015, године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 7 3 1 8 6 Шифра делатности 4 3 9 9 ПИБ 1 0 0 0 0 1 4 9 2

Назив Енергопројект Опрема АД

Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ - КОНСОЛИДОВАНИ

за период од 01.01. до 31.12. 20 14. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	3001	6,899,505	5,361,787
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)			
1. Продаја и примљени аванси	3002	6,845,049	6,309,683
2. Примљене камате из пословних активности	3003	7,493	1,113
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	46,963	50,991
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	6,563,722	6,807,230
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	5,823,259	5,027,940
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	528,378	460,391
3. Плаћене камате	3008	5,102	35
4. Порез на добитак	3009	44,551	30,662
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	162,432	68,202
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	335,783	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		245,443
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	3013	24,441	29,053
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)			
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	-	381
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	1,729	
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	3,383	1,226
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	1,132	14,031
5. Примљене дивиденде	3018	18,187	13,415
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	32,291	42,480
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	4,112	22,960
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	28,179	19,520
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	7,850	13,427
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	19,678	27,727
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030	19,676	27,727
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	328,592	108,728
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	328,592	108,728
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	308,916	81,001
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	6,943,622	5,418,567
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	8,924,605	5,758,438
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	19,017	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		339,871
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	175,409	512,769
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	16,284	3,421
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	16,081	900
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	194,619	176,409

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	7	3	1	8	6	Шифра делатности	4	3	9	9	ПИБ	1	0	0	0	0	1	4	9	2
Назив Енергопројект Опрема АД																							
Седиште Београд, Булевар Михаила Пупина 12																							

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ - КОНСОЛИДОВАНИ
за период од 01.01. до 31.12. 2014. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2	3	4	5			
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	156,372	4020		4038	
						29,939	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговој страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	156,372	4024		4042	
						29,939	
	Промене у претходној 2013. години						
4.	а) промет на дуговој страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	156,372	4028		4046	
						29,939	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговој страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2014.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	156,372	4032		4050	
						29,939	
	Промене у текућој 2014. години						
8.	а) промет на дуговој страни рачуна	4015	3,062	4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2014.						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4036		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	159,310	4036		4054	
						29,939	

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
2	6	7	8				
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4053		4074		4092	
						742,083	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4078		4094	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	
						742,083	
	Промене у претходној 2013. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	
						136,510	
						247,344	
	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	
						852,917	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	
						852,917	
	Промене у текућој 2014. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	
						330,135	
						361,160	
	Стање на крају текуће године 31.12.2014.						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	
						883,942	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2	3		4	5	6	
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	63,906	4128		4146	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114	63,906	4132		4150	
4.	Промене у претходној 2013. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4115	22,657	4134		4152	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118	86,563	4136		4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122	86,563	4140		4158	
8.	Промене у текућој 2014. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123	39,504	4141		4169	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124	210,695	4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2014.						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	257,754	4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата				
		333		334 и 335		336
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП
1	2	12	13	14		
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.					
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182	16,374	4200
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4165		4183		4201
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4167		4185		4203
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4168		4186	16,374	4204
4.	Промене у претходној 2013. години					
	а) промет на дуговој страни рачуна	4169		4187	1,464	4205
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188	5,331	4206
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2013.					
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4171		4189		4207
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4172		4190	20,241	4208
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4173		4191		4209
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4175		4193		4211
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4176		4194	20,241	4212
8.	Промене у текућој 2014. години					
	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195	2,341	4213
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	3,888	4214
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2014.					
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198	21,788	4216

Редни број	ОПИС	Компоненте остатог резултата		АОП	Укупан капитал [$\sum$ (ред 1б кол 3 до кол 15) + $\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [$\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 1б кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		16		16		17
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4217	15,305	4235	993,369	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2013.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221	15,305	4237	993,369	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222					
	Промене у претходној 2013. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4223	289	4238		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224	4,235				
	Стање на крају претходне године 31.12.2013.						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225	11,359	4239	1,134,673	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226					
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229	11,359	4241	1,134,673	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230					
	Промене у текућој 2014. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4231	1,537	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232	11,981				
	Стање на крају текуће године 31.12.2014.						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233	915	4243	1,345,818	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					

У Београду

дана 12.03.2015. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

ENERGOPROJEKT OPREMA AD, BEOGRAD

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE
FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2014. GODINU**

Beograd, 2015. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
3. VLASNIČKA STRUKTURA	6
4. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	11
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	12
7.a. Procenjivanje	12
7.b. Efekti kurseva stranih valuta	13
7.c. Prihodi	13
7.d. Rashodi.....	14
7.e. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja	14
7.f. Porez na dobitak.....	15
7.g. Nematerijalna ulaganja.....	16
7.h. Nekretnine, postrojenja i oprema	17
7.i. Finansijski lizing	18
7.j. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	18
7.k. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	19
7.l. Investicione nekretnine	20
7.m. Zalihe.....	20
7.n. Stalna sredstva namenjena prodaji	21
7.o. Finansijski instrumenti	22
7.p. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24
7.r. Kratkoročna potraživanja	24
7.s. Finansijski plasmani	25
7.t. Obaveze.....	25
7.u. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	26
7.v. Naknade zaposlenima.....	28
7.g. Konsolidacija	29

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE	
FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU.....	31
8.a. Kreditni rizik	32
8.b. Tržišni rizik	34
8.c. Rizik likvidnosti	38
8.d. Upravljanje rizikom kapitala	39
 BILANS USPEHA.....	 41
9.a. Prihodi od prodaje	41
9.b. Ostali poslovni prihodi	42
10. Troškovi materijala	42
11. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	43
12. Troškovi proizvodnih usluga	44
13.a. Troškovi amortizacije	45
13.b. Troškovi rezervisanja	46
14. Nematerijalni troškovi.....	46
15.b. Finansijski prihodi.....	48
15.b. Finansijski rashodi.....	48
17.a. Ostali prihodi	50
17.b. Ostali rashodi.....	51
19. Dobitak pre oporezivanja	52
20. Porez na dobitak i neto dobitak	53
21. Zarada po akciji.....	53
 BILANS STANJA	 54
22. Nematerijalna imovina	54
23. Nekretnine, postrojenja i oprema	55
24. Dugoročni finansijski plasmani.....	59
25. Dugoročna potraživanja	63
26. Zalihe i dati avansi	64
27. Potraživanja po osnovu prodaje	65
28. Potraživanja iz specifičnih poslova.....	66
29. Druga potraživanja.....	66
30. Kratkoročni finansijski plasmani.....	67
31. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	68
32. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja.....	68
33. Promene na kapitalu	70
33.a. Osnovni kapital.....	71
33.b. Rezerve.....	72
33.c. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina	72
33.d. Nerealizovani dobitci po osnovu HOV	73
33.e. Nerealizovani gubici po osnovu HOV	74
33.f. Neraspoređeni dobitak	74
34. Dugoročna rezervisanja.....	75
35. Dugoročne obaveze	78
36. Kratkoročne finansijske obaveze.....	79
37. Primljeni avansi.....	79

38. Obaveze iz poslovanja	80
39. Ostale kratkoročne obaveze.....	81
40. Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	81
41. Odložene poreske obaveze i odložena poreska sredstva	83
42. Usaglašavanje potraživanja i obaveza.....	85
43. Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva.....	87
44. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	88
45. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA.....	88
46. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	90
47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	93

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073186
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	4399
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001492

ENERGOPROJEKT OPREMA je akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Registrovano je kod Agencije za privredne registre B.D. 8041/2005 od 18.04.2005 godine. Društvo je osnovano 1990 godine. Društvo posluje kao zavisno preduzeće u sastavu Energoprojekt Holding a.d.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je izvođenje radova i inženjering u opremanju objekata. Preciznije, osnovna delatnost Društva se odnosi na opremanje tehnoloskom, mašinskom i elektro opremom i ostale građevinske specijalizovane radove.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora

Pridružena i zajednička društva (zajednički poduhvat) u inostranstvu su:

- Energo Nigerija ltd, Nigerija

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim i pridruženim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica</i>	
<i>Energoprojekt oprema Crna Gora doo</i>	<i>100% vlasništva</i>
<i>Energo Nigerija ltd</i>	<i>40% vlasništva</i>

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **veliko pravno lice**.

Akcijama Društva se trguje na tržištu MTP Beogradske berze.

Redovni godišnji finansijski izveštaji za 2014. godinu koji su predmet ovih Napomena su **konsolidovani finansijski izveštaji Društva** i odobreni su od strane odbora Direktora Društva dana 20.03.2015. godine na 82. sednici Društva.

Odobreni konsolidovani finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2014. godini sačinjavala su sledeća lica:

- Pavle Tomašević - Direktor
- Dušan Đapić - Pomoćnik direktora za finansije, računovodstvo
- Predrag Aleksić - Pomoćnik direktora za razvoj i marketing
- Branko Marković - Pomoćnik direktora za realizaciju projekata
- Ljiljana Rosić - Pomoćnik direktora za ugovaranje i kontrolu

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2014. godine prikazano je u okviru Napomene 33a..

4. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Oblik i sadržaj Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike propisan je Pravilnikom o obliku i sadržaju Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 127/2014). U Statističkom izveštaju iznosi se upisuju u hiljadama dinara, a broj akcija i zaposlenih u celom broju.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013, 142/2014);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 142/2014 i 5/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014).

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 22.10.2012. godine od strane Izvršnog odbora Društva, Pravilnik o izmenama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva br. 10 od 21.01.2013. godine i Izmena Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva u delu određivanja modela odmeravanja nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja (Napomena 7h). Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MRS/MSFI i Tumačenja. Razlozi za iznetu konstataciju su prvenstveno posledica nepotpune usaglašenosti, s jedne strane zakonske regulative, a sa druge strane profesionalne regulative. Otuda, kako je zakonska regulativa u predmetnom kontekstu primarna, finansijski izveštaji u pojedinim aspektima odstupaju od profesionalne regulative.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MRS/MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za 2014. godinu, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i

formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i

- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 01.01.2014. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2014. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2010-2012", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2011-2013", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 18 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednost;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva** dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao **uporedni podaci** iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za 2013. godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7a) Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknativa (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7b) Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2014.	31.12.2013.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	120,9583	114,6421
1 USD	99.4641	83,1282

7c) Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanja vrednosti imovine).

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje usluga.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobicajenih aktivnosti Društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7d) Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja imovine).

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobicajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7f) Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7g) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početo merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

7h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se dele u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) građevinske mašine i oprema,
- d) transportna sredstva,
- e) oprema ptt i rtv saobraćaja,
- f) kancelarijski nameštaj,
- g) računari i
- h) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Promena fer vrednosti objekata se priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacionih rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7i) **Finansijski lizing**

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga**, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

7j) **Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme**

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7l) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.*

7m) Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7n) Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji**, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

7o) Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7r) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Kratkoročna potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika,

neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjena vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjena vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7s) Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su: dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7t) Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7v) Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje; i
- otpremnine.

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice.

Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno članu 57. Kolektivnog ugovora koji je počeo da se primenjuje 01.01.2015. godine i po kome se zaposlenima pri odlasku u penziju isplaćuje otpremnina u visini dve (2) prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

7g) Konsolidacija

Zavisna društva

Zavisna društva su svi oni pravni subjekti u kojima matično društvo poseduje ovlašćenja da upravlja finansijskim i poslovnim politikama na osnovu glasačkih prava po osnovu više od polovine vlasništva nad akcijama (udelima). Postojanje i uticaj potencijalnih glasačkih prava koja u ovom momentu mogu da se koriste ili konvertuju, uzimaju se u obzir pri oceni da li matično društvo kontroliše drugi subjekat. Zavisna društva se konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na matično društvo, a sa konsolidacijom se prestaje od dana kada pomenuta kontrola prestane.

Računovodstveni metod nabavne vrednosti (Purchase method) je metod koji se primenjuje kako bi se računovodstveno obuhvatilo sticanje zavisnog društva od strane matičnog društva.

Trošak preuzimanja društva se odmerava kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih instrumenata vlasničkog kapitala ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja. Sredstva koja se steknu sticanjem društva, a koja se mogu pojedinačno identifikovati kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze, inicijalno se procenjuju prema fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na visinu interesa koji nije pod kontrolom.

Višak troška sticanja koji premašuje fer vrednost udela matičnog društva u stečenoj neto imovini koja se može identifikovati, evidentira se kao goodwill. Ukoliko je nabavna vrednost troška sticanja niža od fer vrednosti neto imovine stečenog zavisnog društva, razlika u vrednosti se direktno priznaje u bilansu uspeha.

Transakcije između društava, salda i nerealizovani dobiti na transakcijama između društava koja čine grupu se eliminišu. Nerealizovani gubici se takođe eliminišu osim ako transakcija ne pruža dokaz da je umanjena vrednost prenesenog sredstva.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva je metod potpunog konsolidovanja.

Računovodstvene politike zavisnih društava su izmenjene tamo gde je to bilo potrebno kako bi se obezbedila doslednost sa politikama koje je matično društvo usvojilo.

Pridružena društva

Pridružena društva su oni pravni subjekti u kojima matično društvo ima značajan uticaj, a koje nije ni zavisno društvo, niti učešće u zajedničkom ulaganju.

Značajan uticaj podrazumeva moć učestvovanja u donošenju finansijskih i poslovnih odluka društva u koje je ulaganje izvršeno, ali ne i kontrole ili zajedničke kontole nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva se računovodstveno obuhvataju po računovodstvenom metodu udela (Equity method).

Prema metodu udela, investicija u pridruženo društvo prvo se priznaje po nabavnoj vrednosti (u visini investicije), a zatim se nakon datuma sticanja, knjigovodstvena vrednost povećava ili smanjuje da bi se priznao investitorov udeo u dobitku ili gubitku entiteta u koji je investirano. Investitorov udeo u dobitku ili gubitku entiteta u koji je investirano priznaje se u dobitku ili gubitku investitora. Raspodele dobiti primljene od entiteta u koji je investirano umanjuju knjigovodstvenu vrednost investicije. Takođe može biti neophodno korigovanje knjigovodstvene vrednosti investicije zbog promena

proporcionalnog udela investitora u entitetu u koji je investirano, a koje proizilazi iz promena u kapitalu entiteta u koji je investirano koje nisu priznate u dobitku ili gubitku tog entiteta. U takve promene spadaju promene koje su posledica revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme i razlika u deviznim kursovima. Investitorov udeo u tim promenama priznaje se direktno u kapitalu investitora.

Investitor prekida da koristi metod udela od datuma kada prestane da ima značajan uticaj nad pridruženim entitetom i da od tog datuma računovodstveno obuhvata investiciju u skladu sa MRS 39, pod uslovom da pridruženi entitet ne postane zavisni entitet ili zajednički poduhvat u skladu sa MRS 31. Knjigovodstvenom vrednošću investicije na datum kada ona prestane da bude pridruženi entitet smatra njenu nabavnu vrednost pri njenom početnom odmeravanju kao finansijsko sredstvo u skladu sa MRS 39.

Ako je udeo investitora u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njegovog učešća u pridruženom društvu, investitor prestaje da priznaje svoj udeo u daljim gubicima. Nakon što se učešće investitora svede na nulu, vrši se rezervisanje za eventualne dalje gubitke i obaveza se priznaje samo do iznosa za koji investitor snosi pravnu ili konstruktivnu obavezu ili je izvršio plaćanje u korist pridruženog društva. Ako pridruženo društvo kasnije posluje sa dobitkom, investitor ponovo počinje da priznaje svoj udeo u toj dobiti samo nakon što se njegov udeo u dobiti izjednači sa udelom u gubitku koji ranije nije bio priznat.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je **Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika: deviznom riziku i riziku likvidnosti.**

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
International Project Sevices ogranak	308,466	434,199
SNC Lavalin International	636,112	262,950
JP Elektromreža Srbije	68,927	109,249
TENT doo	364,290	
Železnice Srbije	174,102	
Energo Nigeria ltd	561,833	270,991
Julius (Bilfinger) Berger	21,123	23,184
EP Holding	12,774	33,886
Instalaciones Inabensa	38,205	36,210
Preduzeće za izgradnju železničkog čvora	-	12,011
JP Elektroprivreda Srbije	1,657	1,570
ATB Fod	68	2,624
Kupci u zemlji- povezana pravna lica - EP sistem	2,994	6,282
Stil Kon Kumanovo	1,958	-
Konstruktor Konsalting	815	-
Fizička lica	979	-
Ostali	737	648
<i>Svega</i>	<i>2,195,040</i>	<i>1,193,804</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:		
Potraživanja iz specifičnih poslova	35,244	23,659
Potraživanja za kamatu	40	65
Potraživanja od zaposlenih	6,120	5,171
Ostala potraživanja	374	168
<i>Svega</i>	<i>41,778</i>	<i>29,063</i>
UKUPNO	<i>2,236,818</i>	<i>1,222,867</i>

Dospeće potraživanja od kupaca u iznosu od RSD 2,195,040 hiljada definisana su ugovorom sa investitorom.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	490,986	334,818
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana	120,958	
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	894	
<i>Svega</i>	<i>612,838</i>	<i>334,818</i>
Potraživanja u zemlji:		
a) Tekuća	1,535,614	350,162
b) Do 30 dana	253	190,133
c) 30 - 60 dana	1,108	170,302
d) 60 - 90 dana	25,847	102,250
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	38,077	52,018
<i>Svega</i>	<i>1,600,899</i>	<i>864,865</i>
Potraživanja u inostranstvu:		
a) Tekuća	23,081	23,184
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	<i>23,081</i>	<i>23,184</i>
UKUPNO	2,236,818	1,222,867

8b) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
Dobavljači u zemlji - povezana pravna lica	268,614	255,850
Feromont Inzenjering	225,660	24,798
Energotehnika Južna Bačka	91,101	18,134
ATB Fod	74,917	29,317
Mont R	45,814	89,209
Termoco Plat	33,528	-
Energomontaža	29,389	27,854
Ostali	328,379	130,276
<i>Svega</i>	<i>1,097,402</i>	<i>575,438</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
Dobavljači u inostranstvu - povezana pravna lica	4,618	97,020
Elwo, Poljska	69,876	66,227
Mitas Energy, Turska	91,481	10,120
Balcke Dur, Poljska	86,730	-
CCE, Slovenija	83,469	
Vita Construction, Nigerija	23,951	13,269
Teknoxgroup Swiss	4,342	89,998
Ostali	41,145	166,144
<i>Svega</i>	<i>405,612</i>	<i>442,778</i>
UKUPNO	<i>1,503,014</i>	<i>1,018,216</i>

Obaveze prema dobavljačima su definisane ugovorom.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	271,761	182,522
b) Do 30 dana		37,731
c) 30 - 60 dana		74,953
d) 60 - 90 dana		25,956
e) 90 - 365 dana		24,183
f) Preko 365 dana	1,471	7,525
<i>Svega</i>	<i>273,232</i>	<i>352,870</i>
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	824,829	217,902
b) Do 30 dana		35,832
c) 30 - 60 dana		23,137
d) 60 - 90 dana		24,266
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	3,959	2,071
<i>Svega</i>	<i>828,788</i>	<i>303,208</i>
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća	326,521	291,554
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	74,473	70,584
<i>Svega</i>	<i>400,994</i>	<i>362,138</i>
UKUPNO	<i>1,503,014</i>	<i>1,018,216</i>

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kursa, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kursa. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi negativna promena kursa značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u hiljadama EUR</i>		<i>Obaveze u hiljadama EUR</i>	
<i>2014.</i>	<i>2013.</i>	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
25,137	17,633	20,293	16,559

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, nenaplaćena potraživanja i neizmirene obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Iako, sa aspekta Društva, valutni rizik obuhvata više različitih valuta (analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu EUR, a od ostalih valuta značajan uticaj može da ima promena USD) analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza. Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	58,592	12,313

Napomena: Neto uticaj na rezultat tekućeg perioda izračunati na sledeći način: (Devizna sredstva u EUR - Devizne obaveze u EUR) x 10% x Srednji kurs EUR na datum bilansa stanja.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi.*

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo **nije ovoj vrsti rizika izloženo** preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja obaveza iz poslovanja.

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

8c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2014	2013
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.12 : 1	1.23 : 1
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	0.89 : 1	0.78 : 1
Gotovinski racio likvidnosti		0.07 : 1	0.09 : 1
Neto obrtna sredstva (u 000 dinara)	Pozitivna vrednost	354,951	433,479

Rezultati racio analize pokazuju da Grupa tokom 2014. godine ima sposobnost da u relativno dužem periodu iz gotovine, i unovčavanjem drugih oblika likvidnih sredstava, izmiruje kratkoročne obaveze. Uvažavajući navedeno, može se zaključiti da **nema indicija koje ukazuju na potencijalne probleme sa likvidnošću Grupe.**

8d) Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto dobitak/gubitak	318,436	232,765
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	1,134,673	993,369
b) Kapital na kraju godine	1,345,818	1,134,673
Svega	<i>1,240,246</i>	<i>1,064,021</i>
Stopa prinosa na kraju godine	25.68%	21.88%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2014. i 2013. godini, sa aspekta održivosti kapitala, mogu oceniti kao zadovoljavajući.

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Grupe, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Grupe finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Grupe finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze	2,886,937	1,989,846
Ukupna sredstva	4,375,191	3,153,561
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	<i>0.66 : 1</i>	<i>0.63 : 1</i>
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	1,345,818	1,134,673
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	142,436	109,677
<i>Svega</i>	<i>1,488,254</i>	<i>1,244,350</i>
Ukupna sredstva	4,375,191	3,153,561
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	<i>0.34 : 1</i>	<i>0.39 : 1</i>

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Grupe pokriven kapitalom Grupe.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Grupe (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Grupe); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	2,886,937	1,989,846
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	194,319	175,106
<i>Svega</i>	<i>2,692,618</i>	<i>1,814,740</i>
Kapital	1,345,818	1,134,673
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 0.50	1 : 0.63

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	143,696	150,797
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	7,306	2,377
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1,689,354	1,660,879
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4,641,111	2,486,104
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	123,944	492,842
UKUPNO	6,605,411	4,792,999

Pregled prihoda od prodaje po najznačajnijim kupcima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
SNC Lavalin International	2,091,065	654,881
International Project Service O	1,415,582	954,405
TENT doo	605,129	
JP Elektromreža Srbije	292,304	113,773
Železnice Srbije	145,281	
TE Kostolac	-	733,087
Energo Nigerija	1,689,354	1,660,879
Julius Berger	122,055	492,842
EP Holding	143,696	150,797
Ostali	100,945	32,335
	6,605,411	4,792,999

9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		
Drugi poslovni prihodi:		
a) Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostali povezanih pravnih lica		
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	1,379	1,307
c) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu		
d) Ostali poslovni prihodi		
<i>Svega</i>	<i>1,379</i>	<i>1,307</i>
UKUPNO	1,379	1,307

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi materijala:		
a) Troškovi nabavke materijala	69,965	
b) Troškovi materijala za izradu	2,234,946	1,806,682
c) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	3,217	3,447
d) Troškovi rezervnih delova	128	4
e) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	27,898	2,975
<i>Svega</i>	<i>2,336,154</i>	<i>1,813,108</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	13,068	18,514
b) Troškovi električne i toplotne energije	4,899	5,910
<i>Svega</i>	<i>17,967</i>	<i>24,424</i>
UKUPNO	2,354,121	1,837,532

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	408,660	339,425
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	61,645	55,480
Troškovi naknada po ugovoru o delu	19	69
Troškovi naknada po autorskim ugovorima		
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5,992	6,130
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	2,267	1,980
Ostali lični rashodi i naknade	41,440	33,039
UKUPNO	520,023	436,123

Ostali lični rashodi u iznosu od RSD 41.440 hiljada (2013. godine - RSD 33.039 hiljada) odnose se na sledeće:

	u 000 dinara	
	2014	2013
Prevoz	10,188	11,287
Troškovi smeštaja	483	1,347
Troškovi službenih putovanja	12,281	8,036
Otpremnine	10,129	6,608
Stipendije	3,094	3,049
Solidarna pomoć radnicima	3,219	1,915
Ostalo (paketići, 8. mart, penzioneri)	2,046	797
UKUPNO	41,440	33,039

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi usluga na izradi učinaka	3,028,759	2,087,091
Troškovi transportnih usluga	56,289	22,756
Troškovi usluga održavanja	7,264	9,019
Troškovi zakupnina	63,833	35,526
Troškovi sajmovi		2
Troškovi reklame i propagande	18	31
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	3,557	142,655
UKUPNO	3,159,720	2,297,080

Troškovi usluga na izradi učinaka se odnose na troškove podizvođača i partnera u ukupnom iznosu RSD 3,028,759 hiljada. Napred u tabeli dat je prikaz najznačajnijih troškova po projektima:

	u 000 dinara	
	2014	2013
RTB Bor	2,044,733	1,164,734
TE Kostolac	-	761,378
TENT	494,191	
Prokop	102,665	
Ambasada	119,519	132,490
DV Pančevo	94,549	
Energetski transformatori	61,038	
Ino projekti	109,292	
Ostalo	2,772	28,489
UKUPNO	3,028,759	2,087,091

U okviru **troškova transportnih usluga**, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu (RSD 51,339 hiljada), iskazani su troškovi ptt usluga i ostalo u iznosu RSD 4,950 hiljada.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se prvenstveno odnosi na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Održavanje opreme	4,111	3,246
Održavanje zgrade	313	2,595
Održavanje vozila	2,840	3,178
UKUPNO	7,264	9,019

Troškovi zakupina se odnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Zakup opreme (kranovi, dizalice)	52,480	29,595
Zakup stanova	9,000	5,069
Ostalo	2,353	862
UKUPNO	63,833	35,526

Troškovi ostalih usluga u iznosu RSD 3,557 hiljada se odnose na troškove registracije vozila, putarina, grafičke usluge, komunalne usluge i sl.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	41	
b) Amortizacija nekretnima, postrojenja i opreme (Napomena 23)	13,785	13,876
<i>Svega</i>	<i>13,826</i>	<i>13,876</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok	90,719	
b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		1,690
<i>Svega</i>	<i>90,719</i>	<i>1,690</i>
UKUPNO	104,545	15,566

13a. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije	u 000 dinara	
	2014	2013
Amortizacija nematerijalnih ulaganja - softver	41	
Amortizacija nekretnina - objekata	180	319
Amortizacija opreme	13,605	13,557
UKUPNO	13,826	13,876

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

13b. Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Rezervisanje za troškove u garantnom periodu	90,719	
Rezervisanje za troškove naknada i drugih beneficija		1,690
UKUPNO	90,719	1,690

Iskazani troškovi garantnog perioda u iznosu RSD 90,719 hiljada objašnjeni su u Napomeni 34a.

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	33,564	17,769
Troškovi reprezentacije	17,965	11,151
Troškovi premija osiguranja	9,094	1,909
Troškovi platnog prometa	39,897	33,052
Troškovi članarina	1,571	1,721
Troškovi poreza	5,623	2,713
Troškovi doprinosa		
Ostali nematerijalni troškovi	99,677	110,060
UKUPNO	207,391	178,375

Troškovi neproizvodnih usluga čine troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, intelektualnih usluga, obezbeđenja, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije finansijskih izveštaja, usluge brokera i berze i dr.

Troškovi reprezentacije čine ugostiteljske usluge, pokloni poslovnim partnerima, reklamnih uzoraka i sl.

Troškovi osiguranja se odnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Osiguranje osnovnih sredstava	1,115	1,238
Osiguranje projekata - gradilišta	7,509	233
Osiguranje radnika	470	438
UKUPNO	9,094	1,909

Troškovi platnog prometa se osnose na sledeće:

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Trokovi platnog prometa	9,547	1,247
Trokovi bankarskih usluga	30,350	31,805
UKUPNO	39,897	33,052

Troškovi članarina se odnose na članarine komorama (Privredna komora Srbije i Privredna komora Beograda) i članarine Inženjerskim komorama.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi poreza na imovinu, komunalna taksa na firmu i taksa za zaštitu i unapređenje životne sredine, kao i troškovi poreza na zakup.

Ostali nematerijakni troškovi se odnose na EHK fakture (RSD 92,384 hiljada) i ostale troškove (RSD 7,293 hiljada) koji predstavljaju troškove taksi, kontrole kvaliteta, HTZ opreme i sl.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15a) Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	497	1,014
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	56,962	15,442
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	88,248	70,877
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		
b) Ostali finansijski prihodi	97	828
<i>Svega</i>	97	828
Prihodi od kamata (od trećih lica)	7,493	14,031
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	81,978	49,684
UKUPNO	235,275	151,876

15b) Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	2,356	196
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	24,207	4,494
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi	677	
<i>Svega</i>	27,240	4,690
Rashodi kamata (prema trećim licima)	5,102	80
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	78,204	74,196
UKUPNO	110,546	78,966

16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

16a) Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		2,279
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		52,448
UKUPNO	0	54,727

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17a) Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1,468	
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		
Dobici od prodaje materijala		
Viškovi		
Naplaćena otpisana potraživanja		
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata		
Prihodi od smanjenja obaveza	6,532	253,778
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	6,045	
Ostali nepomenuti prihodi	314	943
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme		
Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha		
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine		
UKUPNO	<i>14,359</i>	<i>254,721</i>

17b) Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	109	104
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od		
Gubici od prodaje materijala	1,305	
Manjkovi		
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih		
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1	17,399
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	6,653	
Ostali nepomenuti rashodi	28,322	1,077
Obezvredjenje nematerijalnih ulaganja		
Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme	28	
Obezvredjenje zaliha materijala i robe		
Obezvredjenje ostale imovine		
UKUPNO	36,418	18,580

Ostali nepomenuti rashodi od RSD 28,322 hiljada se odnose na troškove donacija u iznosu RSD 9,415 hiljada, isknjiženje nefakturisanih prihoda u iznosu RSD 12,561 hiljada, isplate štete od RSD 5,678 hiljada i ostalo u iznosu RSD 668 hiljada.

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	139	1,105
UKUPNO	(139)	(1,105)

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Poslovni prihodi	6,606,790	4,794,306
Poslovni rashodi	6,345,800	4,776,179
Poslovni rezultat	260,990	18,127
Finansijski prihodi	235,275	151,876
Finansijski rashodi	110,546	78,966
Finansijski rezultat	124,729	72,910
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	14,359	254,721
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		54,727
Ostali rashodi	36,418	18,580
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(22,059)	181,414
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	139	1,105
UKUPNI PRIHODI	6,856,424	5,200,903
UKUPNI RASHODI	6,492,903	4,929,557
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	363,521	271,346

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	294,061	213,978
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	2,948	28,258
Oporeziva dobit/ (gubitak)	297,009	242,236
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	297,009	242,236
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	0	0
Poreska osnovica	297,009	242,236
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	44,551	36,336
Ukupna umanj enje obračunatog poreza		1,401
Poreski rashod perioda	44,551	34,935

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	318,436	232,765
Prosečan broj akcija tokom godine	351,540	351,540
Zarada po akciji (u dinarima)	906	662

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost							
Stanje 01.01.2013. godine					1,487		1,487
Korekcija početnog stanja							
Prenos sa jednog oblika na drugi							
Nove nabavke							
Otuđenje i rashodovanje							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2013. godine					1,487		1,487
Korekcija početnog stanja							
Prenos sa jednog oblika na drugi		1,219			(1,219)		
Nove nabavke							
Otuđenje i rashodovanje							
Kursne razlike							
Ostalo					(268)		(268)
Stanje 31.12.2014. godine		1,219					1,219
Ispravka vrednosti							
Stanje 01.01.2013. godine							
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija							
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvredjenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2013. godine							
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija		41					41
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvredjenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2014. godine		41					41
Neotpisana vrednost							
31.12.2013. godine					1,487		1,487
31.12.2014. godine		1,178					1,178

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2013. godine	75,058	194,497	125,017		38,105			432,677
Korekcija početnog stanja								
Nove nabavke u toku godine			7,767		11,366			19,133
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)								
Otuđenje i rashodovanje			(1,196)					(1,196)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)								
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)								
Stanje 31.12.2013. godine	75,058	194,497	131,588		49,471			450,614
Korekcija početnog stanja								
Nove nabavke u toku godine			3,058	362	953			4,373
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)		(6,441)		6,441				
Otuđenje i rashodovanje		(4,243)	(6,731)					(10,974)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		210,693						210,693
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha		(28)						(28)
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)		(44,583)						(44,583)
Stanje 31.12.2014. godine	75,058	349,895	127,915	6,803	50,424			610,095
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2013. godine		68,764	76,173					144,937
Korekcija početnog stanja								
Amortizacija		319	13,557					13,876
Otuđenje i rashodovanje			(1,093)					(1,093)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)								
Obezvredjenja								
Kursne razlike								
Ostala povećanja / (smanjenja)		(22,656)						(22,656)
Stanje 31.12.2013. godine		46,427	88,637					135,064
Korekcija početnog stanja								
Amortizacija		180	12,640	965				13,785
Otuđenje i rashodovanje		(921)	(6,641)					(7,562)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								
Ostali prenosi sa / (na)		(742)		742				
Obezvredjenja								
Kursne razlike								
Ostala povećanja / smanjenja		(44,583)						(44,583)
Stanje 31.12.2014. godine		361	94,636	1,707				96,704
Neotpisana vrednost								
31.12.2013. godine	75,058	148,070	42,951		49,471			315,550
31.12.2014. godine	75,058	349,534	33,279	5,096	50,424			513,391

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

U 2014. godini izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije. U skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, nakon početnog odmeravanja, prilikom prelaska sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije, vrednost „objekata“ iskazanih na dan 31.12.2013. godine nije korigovana.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 336.947 hiljada, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od RSD 42,599 hiljada, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos u iznosu RSD 166,121 hiljada, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 208,720 hiljada.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2014. godine nije niža od njegove nabavne vrednosti, tako da u 2014. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 68 godina).

2. Poslovni prostor Kragujevac

Poslovni prostor Kragujevac iskazan je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 4,141 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od RSD 1,278 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos u iznosu RSD 697 hiljada, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 1,975 hiljada.

3. Stanovi Sijerinska banja

Stanovi Sijerinska banja iskazani su po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 8,445 hiljada, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da su negativni efekti proknjiženi na teret Ostalih rashoda u iznosu RSD 28.hiljada.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2014. godine nisu obezvređeni.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna EP zgrada	128,228					208,719			336,947
2	Poslovni prostor Kragujevac	2,211	(45)				1,975			4,141
3	Stanovi Sijerinska banja	8,592	(119)					(28)		8,445
4	Stan Zemun polje	3,339	(16)		(3,323)					0
5	Kontejneri	5,699				(5,699)				0
6										0
	UKUPNO	148,069	(180)	0	(3,323)	(5,699)	210,694	(28)	0	349,533

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	428,204	311,356
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	209,782	209,925
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima		
Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima		
Dugoročni plasmani u zemlji		
Dugoročni plasmani u inostranstvu		
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	60,834	31,510
<i>Svega</i>	<i>698,820</i>	<i>552,791</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(209,770)</i>	<i>(209,767)</i>
UKUPNO	489,050	343,024

24a) Učešće u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Eco Mep Dubai	100.00%		
Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora	100.00%		
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		-	-
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energo Nigerija	40.00%	428,204	311,356
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		428,204	311,356
Druge HoV raspoložive za prodaju			
Agrobanka ad, beograd		488	488
Privredna banka ad, Beograd		6,268	6,268
Tigar ad, Pirot		17	17
Novosadski sajam ad, Novi Sad		145	145
<i>Ispravka vrednosti</i>		(6,906)	(6,903)
<i>Svega</i>		12	15
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica			
ŠKZ			143
BMP ad, Beograd		190,258	190,258
Bačkatrans u stečaju, Vrbas		12,606	12,606
<i>Ispravka vrednosti</i>		(202,864)	(202,864)
<i>Svega</i>		-	143
UKUPNO		428,216	311,514

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica se odnose na Energo Nigeriju u iznosu RSD 428,204 hiljada što predstavlja 40% kapitala metodom udela.

Finansijske informacije pridruženog entiteta Energo Nigeria Ltd koje odgovaraju 40% učešću u istim date su u nastavku.

	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obrtna imovina	1,240,007	729,484
Stalna imovina	552,676	584,293
Aktiva	1,792,683	1,313,777
Obaveze	1,364,479	1,002,421
Kapital	428,204	311,356
Prihodi	2,266,358	1,975,391
Dobit tekućeg perioda	88,248	70,877

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Fer vrednost ostalih ulaganja kojima se trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31. decembra 2014. godine.

Rukovodstvo nije moglo pouzdano proceniti fer vrednost svojih ulaganja u akcije BMP-a i Bačkatrans u stečaju. Ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti od RSD 202.864 hiljada. Društvo u koje se ulaže nije objavilo poslednje finansijske informacije o svom poslovanju; njegove akcije se ne kotiraju i podaci o poslednjim tržišnim cenama nisu javno dostupne. Dodatno, za pomenuta ulaganja izvršena je ispravka vrednosti ranijih godina.

Do promene na poziciji **hartije od vrednosti namenjene prodaji** došlo je po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva, sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

24b) Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Dugoročni plasmani matičnim ,zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima:		
a) Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	-	-
Dugoročni plasmani u zemlji i inostranstvu:		
a) Dugoročni plasmani u zemlji		
b) Dugoročni plasmani u inostranstvu		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	11,360	11,990
b) Findomestic banka ad - Namenski oročeni depozit	49,474	19,520
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	60,834	31,510
UKUPNO	60,834	31,510

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentirani su beskamatni krediti odobreni zaposlenima Društva za potrebe rešavanja stambenog pitanja na period od 20 godina bez kamate pri čemu se vrši revalorizacija tokom godine. Revalorizacija stambenih kredita se vrši koeficijentom rasta prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa. U 2013. i 2014. godini nisu vršene revalorizacije jer je koeficijent za odnosne godine negativan.

Namenski oročeni depozit kod Findomestic banke iznosi RSD 49,474 hiljada i odnosi se na projekat RTB Bor.

25. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica:		
<i>Svega</i>	-	-
Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica:		
Energo Nigerija - Garantni depozit	129,684	145,543
<i>Svega</i>	129,684	145,543
Potraživanja na osnovu prodaje na robni kredit		
Potraživanja na osnovu prodaje po ugovoru o fin. lizingu		
Potraživanja po osnovu jemstva		
Sporna i sumnjiva potraživanja		
Ostala dugoročna potraživanja		5,267
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	129,684	150,810

Dugoročno potraživanje od Energo Nigerije predstavlja dugoročni garantni depozit na ino projektima u iznosu RSD 129,684 hiljada.

26. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2014	2013
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	192,531	188,460
Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge		
Gotovi proizvodi		397
Roba	1,346	200,633
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima	216,737	236,407
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	88,732	90,604
d) Plaćeni avansi za robu		
e) Plaćeni avansi za usluge	203,261	135,687
<i>Svega</i>	<i>508,730</i>	<i>462,698</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(26,142)</i>	<i>(6,594)</i>
UKUPNO	676,465	845,594

U toku godine, izvršen je otpis zastarelih zaliha materijala u ukupnom iznosu od RSD 5.544 hiljada i gotovih proizvoda u iznosu RSD 397 hiljada na teret grupe 'Ostalih rashoda' u Bilansu uspeha.

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	12,774	33,886
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	-	-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2,994	2,552
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	561,833	274,721
Kupci u zemlji	1,654,582	917,327
Kupci u inostranstvu	23,081	23,184
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	-	-
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(60,224)</i>	<i>(57,866)</i>
UKUPNO	2,195,040	1,193,804

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Na dan 31. decembra 2014. godine, potraživanja od prodaje u iznosu od RSD 60,224 hiljada (2013: RSD 57,866 hiljada) su dospela i obezvređena u potpunosti.

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u narednoj tabeli.

Promene ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Stanje na dan 1. januara	57,866	5,830
Dodatna ispravka vrednosti - kursne razlike	2,358	52,036
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
UKUPNO	60,224	57,866

Dodatna ispravka vrednosti od RSD 2,358 hiljada se odnosi na kursne razlike po osnovu valutne klauzule ranije ispravljenih potraživanja.

Formiranje i ukidanje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru "Ostalih rashoda/ostalih prihoda" u bilansu uspeha. Iznosi knjiženi u korist ispravke vrednosti isknjižavaju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

Ostale pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva.

Struktura i starosna struktura potraživanja od kupaca data je u okviru Napomene 8a.

28. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	35,237	23,659
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	7	
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	35,244	23,659

29. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	40	65
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega</i>	40	65
Potraživanja od zaposlenih	6,120	5,171
Potraživanja od državnih organa i organizacija	309	168
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	65	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju		
Potraživanja po osnovu naknada štete		
Ostala kratkoročna potraživanja		
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	6,534	5,404

30. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	411	411
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
b) Deo dugoročnih finansijskih plasmana ostalim povezanim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
c) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u drugim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
<i>Svega</i>	-	-
HoV koje se drže do dospeća		
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
<i>Svega</i>	-	-
<i>Ispavka vrednosti</i>	(411)	(411)
UKUPNO	0	0

31. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	1,030	1,832
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Blagajna		
Devizni račun	95,910	3,530
Devizni akreditivi	73,808	102,419
Devizna blagajna		
Ostala novčana sredstva:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	23,871	67,628
b) Ostala novčana sredstva		
<i>Svega</i>	<i>23,871</i>	<i>67,628</i>
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
UKUPNO	<i>194,619</i>	<i>175,409</i>

32. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

32a) Porez na dodatu vrednost

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Porez na dodatu vrednost	59	19,684
UKUPNO	<i>59</i>	<i>19,684</i>

32b) Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica		
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica	41,084	32,367
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine		
e) Unapred plaćene premije osiguranja	73	86
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi		
<i>Svega</i>	<i>41,157</i>	<i>32,453</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		14,948
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		5,301
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica		9,541
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>29,790</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	92,770	16,893
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>92,770</i>	<i>16,893</i>
UKUPNO	<i>133,927</i>	<i>79,136</i>

Razgraničeni PDV obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na tu godinu, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu.

Unapred plaćeni troškovi - povezana pravna lica se odnosi na protkol sa EP Entel u iznosu RSD 30,490 hiljada i razgraničene troškove osiguranja sa EP Garant u iznosu RSD 10,594 hiljada.

33. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja investicija	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2013. godine	144,131	12,241	29,939	63,906	16,374	(15,305)	742,083	993,369
Neto dobitak za godinu							232,765	232,765
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						2		2
b) Revalorizacija								
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.				19,259	4,374			23,633
Svega - ostali sveobuh.rezultat				19,259	4,374	2		23,635
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	144,131	12,241	29,939	83,165	20,748	(15,303)	974,848	1,249,769
Korekcije				3,398	772		222	4,392
Povećanje/Smanjenje					(1,279)	3,944	(7,200)	(4,535)
Raspodela dobiti							(114,953)	(114,953)
Stanje na dan 31. decembra 2013.	144,131	12,241	29,939	86,563	20,241	(11,359)	852,917	1,134,673
Neto dobitak za godinu							318,436	318,436
Povećanje/Smanjenje		(3,062)			1,547	10,446	34,781	43,712
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						(2)		(2)
b) Revalorizacija				210,695				210,695
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.				(31,604)				(31,604)
Svega - ostali sveobuh.rezultat				179,091		(2)		179,089
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	144,131	9,179	29,939	265,654	21,788	(915)	1,206,134	1,675,910
Korekcije				(7,900)			7,904	4
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(330,096)	(330,096)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	144,131	9,179	29,939	257,754	21,788	(915)	883,942	1,345,818

33a) Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre B.D. 8041/2005 od 18.04.2005. godine iznosi RSD 144.131 hiljada .

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Oprema AD na dan 31.12.2014. godine prikazano je u narednim tabelama.

Struktura osnovnog kapitala	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Akcijski kapital :		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	97,826	97,826
b) Akcijski kapital eksterno	46,305	46,305
<i>Svega</i>	<i>144,131</i>	<i>144,131</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	9,179	12,241
UKUPNO	<i>153,310</i>	<i>156,372</i>

Akcijski kapital čini 351.540 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na tržištu MTP Beogradske berze.

Na 25. redovnoj sednici Skupštine akcionara Društva održanoj dana 13.06.2014. godine doneta je odluka o raspodeli neraspoređene dobiti u okviru tačke 3. dnevnog reda: za isplatu dividendi u bruto iznosu od RSD 939 po akciji akcionarima Energoprojekt Oprema, odnosno u ukupnom iznosu od RSD 330,096 hiljada.

33b) Rezerve

Struktura rezervi	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Zakonske rezerve	29,939	29,939
Statutarne i druge rezerve		
UKUPNO	29,939	29,939

33c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	254,614	84,992
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	3,140	1,571
<i>Svega</i>	<i>257,754</i>	<i>86,563</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacione rezerve		
UKUPNO	257,754	86,563

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacija nekretnina evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti objekata (Napomena 23) i knjiženja shodno MRS 12 (Napomena 41).

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od RSD 254,614 hiljada evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 208,720 hiljada RSD, nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovnog prostora u iznosu od RSD -2 hiljada i knjiženja 15% poreza na dobit od formiranih revalorizacionih rezervi (negativan aspekt revalorizacionih rezervi), shodno MRS 12, u iznosu od RSD 31,308 hiljada.

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od RSD 169,622 hiljada, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od RSD 208,720 hiljada RSD i ispravke greške iz

prethodnih godina u iznosu od RSD 7,788 hiljada RSD (evidentirano preko neraspoređenog dobitka ranijih godina); i na smanjenje po osnovu primene MRS 12 – Porezi na dobitak (15% od formiranih revalorizacionih rezervi) u iznosu RSD 31,308 hiljada.

33d) Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja		
Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava		
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	21,929	20,382
Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje		
Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka		
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		
UKUPNO	21,929	20,382

33e) Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih gubitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja		
Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava		
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	141	141
Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje		
Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka		
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	915	11,359
UKUPNO	1,056	11,500

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu RSD 91 hiljada predstavljaju negativan efekat koji se nije mogao pokriti pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HOV.

33f) Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	852,917	742,083
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	-39	222
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	7,943	
e) Raspodela dobitka	(330,096)	(114,953)
f) Isknjizenje Eco Mep Dubai	2,341	
g) Kursne razlike	32,440	(7,200)
<i>Svega</i>	565,506	620,152
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	318,436	232,765
UKUPNO	883,942	852,917

Raspodela neraspoređenog dobitka u 2014. godini izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 25. redovnoj sednici u okviru tačke 3. dnevnog reda, održanoj dana 13.06.2014. godine.

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara			18,706			18,706
Dodatna rezervisanja			1,690			1,690
Iskorišćeno u toku godine			(2,141)			(2,141)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2013.	0	0	18,255	0	0	18,255
Dodatna rezervisanja	90,719					90,719
Iskorišćeno u toku godine			(3,419)			(3,419)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			(6,045)			(6,045)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	90,719	0	8,791	0	0	99,510

34a) Rezervisanja za troškove u garantnom roku

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-2 godine, zavisno od projekta. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva. Shodno tome, izvršeno je rezervisanje za troškove u garantnom periodu za projekat RTB Bor u iznosu RSD 90,719 hiljada čiji garantni period traje 1 godinu, odnosno ističe u martu 2016. godine.

34b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 53,39%), u bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine u odnosu na dan 31.12.2013. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (pre svega, promena odredbi Kolektivnog ugovora kojima su značajno smanjeni bruto iznosi otpremnina prilikom odlaska u penziju, što je prouzrokovalo da prosečna očekivana otpremnina bude snižena za 49,98%; kao i smanjenje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 4,35%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od 9%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena shodno godišnjem prinosu na državne hartije od vrednosti emitovanim 22. decembra 2014. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 8,00%. Kako je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (373 dana) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna, pri određivanju diskontne stope, uvažavajući zahteve iz paragrafa 81, MRS 19, procenjena je diskontna stopa za duže rokova dospeća.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 6%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2014. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2014. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 2%, a da je dugoročna godišnja realna diskontna stopa planirana na nivou od 5%. Prilikom procene očekivanog dugoročnog realnog rasta zarada u Republici Srbiji, korišćena je, pre svega, procena MMF o rastu društvenog proizvoda Republike Srbije u budućem periodu.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 6% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 9%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

35. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital		
Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima		
Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima		
Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Ostale dugoročne obaveze		80,635
UKUPNO	0	80,635

35a) Ostale dugoročne obaveze

Struktura ostalih dugoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze prema matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		14,009
Ostale dugoročne obaveze		66,626
UKUPNO	0	80,635

36. KRATKOROCNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	99	354
UKUPNO	99	354

36a) Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	99	354
UKUPNO	99	354

37. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica	13,173	57,609
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	260,298	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	692,512	667,723
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	2,238	
UKUPNO	968,221	725,332

38. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	571	7,821
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	268,043	264,409
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	4,618	97,020
Dobavljači u zemlji	828,788	303,208
Dobavljači u inostranstvu	400,994	345,758
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	<i>1,503,014</i>	<i>1,018,216</i>

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja je definisana ugovorom.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od RSD 1,393,051 hiljada su izražene u stranoj valuti, uglavnom u eurima.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Struktura i starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8b.

39. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze iz specifičnih poslova:		
a) Obaveze iz specifičnih poslova - matična i zavisna pravna lica		
b) Obaveze iz specifičnih poslova - ostala povezana pravna lica		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	-	-
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	76,924	28,487
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende	3,888	2,566
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	780	885
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	441	293
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	2,702	2,350
<i>Svega</i>	7,811	6,094
UKUPNO	84,735	34,581

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

40. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

40a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	67,928	
UKUPNO	67,928	0

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

40b) Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Obaveze za porez iz rezultata	8,179	4,273
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	606	334
UKUPNO	8,785	4,607

40c) Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	30,642	
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	31,625	9,852
<i>Svega</i>	<i>62,267</i>	<i>9,852</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	191,888	116,269
UKUPNO	254,155	126,121

Unapred obračunati troškovi se odnose na ukalkulisane troškove perioda za projekat TENT, Ambasada i LS Kranovi za projekat RTB Bor za koje nam nisu ispostavljene fakture.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja se odnose na naplaćene garancije za Elwo u iznosu RSD 96,863 hiljada, razgraničeni PDV u izdatim fakturama u iznosu RSD 94,977 hiljada i razgraničene troškove nabavke u iznosu RSD 48 hiljada.

41. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2014	2013
Odložena poreska sredstva	1,318	2,738
Odložene poreske obaveze	(44,244)	(13,525)
Neto efekat odloženih poreskih sredstava/(obaveza)	(42,926)	(10,787)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeće će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2013. godine	9,947			(2,806)	7,141
Na teret/u korist bilansa uspeha	3,578			68	3,646
Direktno na teret kapitala					0
Stanje 31.12.2013. godine	13,525	0	0	(2,738)	10,787
Na teret/u korist bilansa uspeha	(885)			1,419	534
Direktno na teret kapitala	31,605				31,605
Stanje 31.12.2014. godine	44,245	0	0	(1,319)	42,926

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	10,787	7,141
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	42,926	10,787
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	(32,139)	(3,646)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Odloženi poreski rashodi perioda	534	248
Revalorizacione rezerve	31,605	
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		3,398
UKUPNO	32,139	3,646

Odloženi poreski rashod perioda u iznosu od RSD 534 hiljada je priznat na teret rezultata Društva u 2014. godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2014. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od RSD 31,139 hiljada, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2014. godine (odloženi poreski rashodi perioda) u iznosu od RSD 534 hiljada i
- na teret kapitala Društva (revalorizacione rezerve) u iznosu od RSD 31,605 hiljada, nastalog po osnovu evidentiranja povećanja vrednosti objekata.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2014. godine

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2014. godine. Navedena potraživanja ne uključuju garantne depozite iskazane na poziciji Dugoročna potraživanja koja su takođe usaglašena.

Od *Kupaca-povezanih pravnih lica*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 577,601 hiljada, poslato je IOS-a kupcima u iznosu od RSD 577,601 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 577,601 hiljada, a neusaglašeno je RSD - hiljada

Od *domaćih kupaca*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 1,654,582 hiljada, poslato je IOS-a kupcima u iznosu od RSD 1,597,795 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 1,596,438 hiljada, a neusaglašeno je RSD 302 hiljada. Kupci kojima su poslati IOS-i a koji nisu odgovorili iznose RSD 1,055 hiljada, što je i prikazano u tabeli dole. Izvodi otvorenih stavki nisu slati po osnovu tuženih, sumnjivih i spornih potraživanja, i za domaće kupce iznose RSD 56,787 hiljada.

Od *inostranih kupca* kojima su poslati IOS-i, i koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 23,881 hiljada, usaglašeno je RSD 23,881 hiljada, a neusaglašeno je RSD - hiljada.

U narednoj tabeli prikazani su iznosi potraživanja od domaćih i inostranih kupaca koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki.

<i>Kupci koji nisu odgovorili na poslate izvode otvorenih stavki</i>	<i>u 000 dinara</i>
Konstruktor Konsalting	815
Elektromontaza	183
NB Celik	57
UKUPNO	1.055

Društvo je izvršilo **usaglašavanje obaveza** sa domaćim i inostranim dobavljačima sa stanjem sa stanjem na dan 31.12.2014. godine.

Od *dobavljača – povezanih pravnih lica*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 273,232 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 273,232 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 273,232 hiljada, a neusaglašeno je RSD 3,259 hiljada da su manje obaveze.

Od *domaćih dobavljača*, koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 828,788 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 828,131 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 798,775 hiljada, a neusaglašeno je RSD 941 hiljada da su manje obaveze. Domaći dobavljači koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki iznose RSD 29,355 hiljada. Izvodi otvorenih stavki koji nisu slati domaćim dobavljačima iznose RSD 657 hiljada.

Od *inostranih dobavljača* koji na dan 31.12.2014. godine imaju saldo RSD 400,994 hiljada, poslato je IOS-a u iznosu od RSD 326,490 hiljada, od čega je usaglašeno RSD 326,035 hiljada, a neusaglašeno je RSD 455 hiljade da su veće obaveze. Ino dobavljači koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki iznose RSD - hiljada. Izvodi otvorenih stavki nisu slati u iznosu RSD 74,503 hiljada. Najveći inodobavljači kojima nije poslat IOS odnosi se na Elwo fabrika elektro filtera, Poljska koja se nalazi u stečaju i Rafako.

43. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2014	2013
Primljena jemstva, garancije i druga prava	2,608,272	
Data jemstva, garancije i druga prava	9,055,773	7,007,065
Ostalo	2,536	2,536
UKUPNO	11,666,581	7,009,601

Data jemstva, garancije i druga prava	u 000 dinara	
	2014.	2013.
Date jemstva	6,521,309	3,918,451
Date garancije	2,426,996	3,088,614
Druga prava - Akreditivi	107,468	-
Ukupno	9,055,773	7,077,065

Data jemstva davana su povezanim pravnim licima u EP sistemu i na dan 31.12.2014. godine se odnose na sledeće:

	RSD 000
EP Holding	189,691
EP Niskogradnja	5,041,663
EP Visokogradnja	1,287,828
EP Energodata	2,127
Ukupno	6,521,309

U nastavku je dat pregled **datih garancija** po bankama.

	RSD 000
Raffaisen bank	478,014
Uni Credit bank	13,918
Findomestic banka	597,931
Societe Generale Bank	713,621
Pireus banka	623,512
Ukupno	2,426,996

Pregled **nerealizovanih otvorenih akreditiva** po bankama dat je u nastavku.

	RSD 000
Euro bank	23,999
Uni Credit bank	83,469
Ukupno	107,468

Primljena jamstva od povezanih pravnih lica u EP sistemu za otvorene kreditne linije kod banaka koja su u korišćenju data su u nastavku.

Banka	RSD 000	Jamac
Raiffeisen	478,014	EP Holding, EP Niskogradnja
Eurobank	97,807	EP Visokogradnja
SOGe	713,621	EP Holding
UniCredit	97,387	EP Holding, EP VG, EP NG
Findomestic	597,931	EP Holding
Pireus	623,512	EP H, EP NG, EP Hidroinženjering
	2,608,272	

44. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Neprimenljivo

45. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Energoprojekt Oprema ad, Beograd

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi:		
EP Holding	144,305	151,811
EP Visokogradnja	21,986	17,616
EP Entel	4,742	3
EP Industrija		43
EP Garant		5
Zecco Zambia	349	
Encom	76	
<i>Svega</i>	<i>171,458</i>	<i>169,478</i>
Rashodi:		
EP Holding	94,740	91,852
EP Visokogradnja	819,774	756,162
EP Entel	33,201	180,183
EP Industrija	4,650	4,523
EP Garant	8,597	1,065
EP Energodata	1,666	2,400
EP Urbanizam i Arhitektura	4,678	3,422
Zecco Zambia	3	
Encom	10,915	
<i>Svega</i>	<i>978,224</i>	<i>1,039,607</i>
UKUPNO	<i>1,149,682</i>	<i>1,209,085</i>

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Potraživanja:		
EP Holding	12,774	33,886
EP Visokogradnja	172,317	195,416
EP Niskogradnja		141
EP Entel	32,050	30,151
EP Enrgodata	60	
Zecco Zambia	4,756	
Encom	792	
<i>Svega</i>	<i>222,749</i>	<i>259,594</i>
Obaveze:		
EP Holding	13,744	65,430
EP Visokogradnja	251,933	245,590
EP Niskogradnja	637	777
EP Enrgodata	624	263
EP Industrija	4,992	419
EP Garant	9,857	1,216
<i>Svega</i>	<i>281,787</i>	<i>313,695</i>
UKUPNO	504,536	573,289

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija. Obaveze ne sadrže kamatu.

46. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a verovatnoća da Društvo izgubi predmetne sporove nije izuzetno mala. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalne obaveze određena na dan 31.12.2014. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Tužilac	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	9		9
Pravno lice	1		1
UKUPNO	10	0	10
u 000 dinara			
Fizičko lice	6,479		6,479
Pravno lice	92,000		92,000
UKUPNO	98,479	0	98,479

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Visina potencijalne obaveze u 000 dinara
Vodovod Leskovac	Raskid ugovora	92,000
Tekić Siniša	Naknada štete	160
Stanojković Milorad	Naknada štete	10
Marinković Staniša	Naknada štete	304
Stanojlović Čedomir	Naknada štete	261
Ristić Čedomir	Naknada štete	63
Ilić Milan/Babić Nenad	Povreda na radu	4,200
Ćirović Novica	Naknada štete	100
Cvetković Milan	Naknada štete	1,381
Stamenković Ivan	Smetanje poseda	
GP Rad u stečaju	Dug za radove u Iraku	
UKUPNO		98,479

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, a postoji izvesna doza razumne verovatnoće da Društvo dobije predmetne sporove.

Tuženo lice	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	1		1
Pravno lice	6		6
UKUPNO	7	0	7
u 000 dinara			
Fizičko lice	65		65
Pravno lice	<i>RSD 118.067</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>		<i>RSD 118.067</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>
UKUPNO	<i>RSD 118.132</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>	0	<i>RSD 118.132</i> <i>EUR 1.844.544,13</i> <i>USD 1.100.000</i>

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

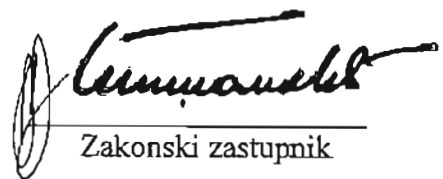
Tuženo lice	Osnov tužbe	Visina potencijalnih sredstava u 000 dinara
DGP Zlatibor	Isplata radova	42,000
Graditelj Leskovac	Radovi po ugovoru	71,129
Opština Medveđa	Povraćaj datog	120
Klinički centar Srbije	Dug po radovima	EUR 255.544,13
Klinički centar Srbije	Naknada štete	EUR 1.559.000
Ivoić Nemanja	Sticanje bez osnova	65
Beogradska arena	Naknada štete	4,818
GP Rad u stečaju	Dug	USD 1.100.000
UKUPNO	<i>RSD</i>	118,132
	<i>EUR</i>	1,814,544.13
	<i>USD</i>	1,100,000.00

47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Zakonski zastupnik

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU GRUPE

- Opšti podaci;
- Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture; Podaci o upravi Društva;
- Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva, uključujući relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
- Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva i glavnih razika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo;
- Važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
- Značajniji poslovi sa povezanim licima;
- Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja;
- Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
- Informacije o otkupu sopstvenih akcija;
- Postojanje ogranaka;
- Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
- Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efikasnosti;
- Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Napomena: Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime	Energoprojekt Oprema AD
Sedište i adresa	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	07073186
PIB	100001492
Web site i e-mail adresa	www.energoprojekt-oprema.com ep-oprema@ep-oprema.rs
Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	8041/2005 od.18.04.2005. godine
Delatnost (šifra i opis)	4399 - Ostali nepomenuti specifični građevinski radovi
Broj zaposlenih (prosečan broj u 2014.)	291
Broj akcionara na dan 31.12.2014. godine	249
Vrednost osnovnog kapitala u 000 din	144.131
Podaci o akcijama: Broj izdatih akcija (obične) ISIN broj CFI kod	351.540 RSEPOPE48678 ESVUFR
Podaci o zavisnim društvima:	Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora
Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	BDO d.o.o., Beograd Knez Mihailova 10
Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije	Beogradska berza, Beograd Omladinskih brigada 1

Deset najvećih akcionara na dan 31.12.2014. godine:

Poslovno ime/Ime i prezime	Broj akcija	% učešća
Energoprojekt Holding ad, Beograd	238.601	67.87307 %
Šerbanović Jovan	8.500	2.41793 %
Milovanović Vladimir	7.321	2.08255 %
Aleksić Predrag	7.555	2.14912 %
Vasiljević Zoran	6.146	1.74831 %
Jerotić Dejan	5.405	1.53752 %
Tekić Siniša	5.703	1.62229 %
Čeleketić Branko	5.136	1.46100 %
Tomašević Vladimir	3.774	1.07356 %
Tomašević Nebojša	3.774	1.07356 %

Akcijama Društva trguje se na MTP Belex tržišnom segmentu Beogradske berze.

Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture

Energoprojekt Oprema ad je društvo koje se bavi izvođenjem radova i inženjeringom u opremanju objekata tehnološkom, mašinskom i elektro opremom. Izvodi radove i pruža inženjering usluge u proizvodnji, prenosu, i distribuciji električne energije. Oprema objekte visokogradnje, kao i hidroelektrane mašinskom i elektro opremom, instalira postrojenja za prečišćavanje plitkih i otpadnih voda, vrši radove montaže trafostanica i dalekovoda, oprema fabrike u raznim privrednim granama kompleksnom opremom i tehnologijom.

Energoprojekt Oprema je članica grupe „Sistem Energoprojekt” preko osnovnog kapitala tako što je zavisno društvo u većinskom vlasništvu matičnog društva Energoprojekt Holding ad.

Energoprojekt Oprema je matično društvo koje sa 1 zavisnim društvom i 1 pridruženim društvom čini grupu. Društvo je vlasnik kapitala u sledećim kompanijama:

Poslovno ime	% Učešća u kapitalu
Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora	100%
Energo Nigeria ltd, Nigerija	40%

Energoprojekt Oprema Crna Gora doo, Crna Gora je osnovana tokom 2013. godine.

Podaci o Upravi Društva

Članovi Odbora Direktora na dan 31.12.2014. godine:

Ime i prezime	Funkcija
Žarko Zečević	Predsednik Odbora direktora
Pavle Tomašević	Član Odbora direktora
Zoran Jovanović	Član Odbora direktora
Branislav Jerotić	Član Odbora direktora
Gligor Obrenović	Član Odbora direktora

Članovi Izvršnog odbora na dan 31.12.2014. godine:

Ime i prezime	Funkcija
Pavle Tomašević	Direktor
Branko Marković	Pomoćnik direktora za realizaciju projekata
Predrag Aleksić	Pomoćnik direktora za razvoj i marketing
Ljiljana Rosić	Pomoćnik direktora za ugovaranje i kontrolu
Dušan Đapić	Pomoćnik direktora za finansije i računovodstvo

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva, uključujući relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz redovan finansijski izveštaj za 2014. godinu Energoprojekt Oprema ad". U nastavku su prikazani neki od relevantnih parametara poslovanja, koji su značajni za razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja (bruto) Energoprojekt Oprema ad (matičnog društva) bila je sledeća:

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2014.	2013.
<i>Poslovni prihodi i rashodi</i>		
Poslovni prihodi	6.606.790	4.794.306
Poslovni rashodi	(6.345.256)	(4.776.086)
Poslovni rezultat	261.534	18.220
<i>Finansijski prihodi i rashodi</i>		
Finansijski prihodi	165.271	94.415
Finansijski rashodi	(110.546)	(78.966)
Finansijski rezultat	54.725	15.449
<i>Ostali prihodi i rashodi</i>		
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	14,359	254.721
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		(54.727)
Ostali rashodi	(36.418)	(18.580)
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(22.059)	181.414
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	(139)	(1.105)
<i>Ukupan bruto rezultat</i>		
UKUPNI PRIHODI	6.786.420	5.143.442
UKUPNI RASHODI	(6.492.359)	(4.929.464)
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	294.061	213.978

Zarada po akciji pokazuje koliku neto dobit ostvaruje društvo po jednoj običnoj akciji i utvrđuje se delenjem ostvarene neto dobiti sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija.

<i>Pokazatelj</i>	2014.	2013.
Neto dobitak (gubitak) u 000 dinarima	248.976	175.397
Prosečan broj akcija tokom godine	351.540	351.540
Neto dobitak po akciji u dinarima	708	499

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji **pokazatelji likvidnosti** Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

<i>Pokazatelji likvidnosti</i>	<i>Zadovoljavajući opšti standardi</i>	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
Opšti racio likvidnosti	<i>2 : 1</i>	1.12:1	1.23:1
Rigorozni racio likvidnosti	<i>1 : 1</i>	0.89:1	0.78:1
Gotovinski racio likvidnosti		0.07:1	0.09:1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	355.613	433.572

Rezultati racio analize pokazuju da Društvo tokom 2014. godine bilo likvidno, odnosno da nije imalo poteškoće da izmiruje dospele obaveze.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014.</i>	<i>2013.</i>
Neto dobitak/gubitak	248.976	175.397
<i>Prosečan kapital</i>		
Kapital na početku godine	832.623	742.813
Kapital na kraju godine	927.489	832.623
Svega	880.056	787.718
Stopa prinosa na sopstveni kapital	28.29%	22.27%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2014. i 2013. godini, sa aspekta održivosti kapitala, mogu oceniti kao zadovoljavajući, tako da rizik kapitala nije izražen.

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji **pokazatelji finansijske strukture** Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	2014.	2013.
Obaveze	3.029.320	2.018.828
Ukupna sredstva	3.956.809	2.851.451
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0.77:1	0.71:1
<i>Dugoročna sredstva</i>		
Kapital	927.489	832.623
Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	142.436	109.677
Svega	1.069.925	942.300
Ukupna sredstva	3.956.809	2.851.451
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0.27:1	0.33:1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva. Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	2014.	2013.
<i>Neto zaduženost</i>		
Finansijske obaveze	2.886.884	1.989.786
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	194.319	175.106
Svega	2.692.565	1.814.680
Kapital	927.489	832.623
RACIO NETO ZADUŽENOSTI PREMA UKUPNOM KAPITALU	1:0.34	1:0.46

Odluke o raspodeli dobiti po godinama:

	<i>u 000 dinara</i>	
	2014.	2013.
Raspodela dobitka (dividende)	330.096	114.953

Struktura ukupnog ostvarenog konsolidovanog rezultata poslovanja (bruto) Energoprojekt Oprema ad Grupe bila je sledeća:

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	2014.	2013.
<i>Poslovni prihodi i rashodi</i>		
Poslovni prihodi	6.606.790	4.794.306
Poslovni rashodi	(6.345.800)	(4.776.179)
Poslovni rezultat	260.990	18.127
<i>Finansijski prihodi i rashodi</i>		
Finansijski prihodi	235.275	151.876
Finansijski rashodi	(110.546)	(78.966)
Finansijski rezultat	124.729	72.910
<i>Ostali prihodi i rashodi</i>		
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	14,359	254.721
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		(54.727)
Ostali rashodi	(36.418)	(18.580)
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(22.059)	181.414
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	(139)	(1.105)
<i>Ukupan bruto rezultat</i>		
UKUPNI PRIHODI	6.856.424	5.200.903
UKUPNI RASHODI	(6.492.903)	(4.929.557)
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	363.521	271.346

Zarada po akciji pokazuje koliku neto dobit ostvaruje Grupa po jednoj običnoj akciji i utvrđuje se deljenjem ostvarene neto dobiti sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija.

<i>Pokazatelj</i>	2014.	2013.
Neto dobitak (gubitak) u 000 dinarima	318.436	232.765
Prosečan broj akcija tokom godine	351.540	351.540
Neto dobitak po akciji u dinarima	906	662

Energoprojekt Oprema ad je imala 257 radnika na neodređeno vreme i 8 po ugovoru na određeno vreme, na dan 31.12.2014. godine. U ukupnom broju zaposlenih VSS/VS učestvuju 47 %, SSS/VK sa 34 %, dok KV i ostalih ima 19 %.

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo

Očekivani razvoj Društva u narednom periodu realizovaće se u skladu sa usvojenim strateškim dokumentima Društva:

- **“Srednjoročni (četvorogodišnji) program poslovne politike Energoprojekt Oprema a.d. za period od 2011. do 2015. godine”** (usvojen na XX godišnjoj sednici Skupštine Energoprojekt Oprema a.d. održane 24.06.2011. godine);
- **“Plan poslovanja Energoprojekt Oprema a.d. u mandatnom periodu (2012.-2015. godine)”** (usvojen na 22. sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Oprema a.d. održane 26.03.2013. godine);
- **“Godišnji poslovni plan Energoprojekt Oprema ad za 2015. godinu”** (usvojen na 74. sednici Energoprojekt Oprema ad održanoj 10.12.2014. godine).

Polazeći od strateškog opredeljenja trajnog i održivog razvoja Energoprojekt Oprema ad orjentisanog ka kontinuelnom uvećanju profitabilnosti, poslovanja na tradicionalnim tržištima (u zemlji i inostranstvu), ekonomski isplative uposlenosti resursa kao i globalnih makroekonomskih tokova, planirani su sledeći poslovni zadaci za 2015. godinu:

- Povećanje obima realizacije i profitabilnosti
- Nastavak angažovanja na ugovaranju novih poslova na postojećim tržištima sa tendencijom da težište akvizicije novih poslova treba usmeriti na nova ino tržišta
- Očuvanje postojećeg kadrovskog potencijala i prijem mlađih kadrova
- Jačanje planske i kontrolne funkcije u preduzeću
- Obezbeđenje daljeg porasta vrednosti kapitala i ostvarenje rezultata poslovanja koji obezbeđuju isplatu adekvatne dividende
- Poboljšanje standarda rada i života zaposlenih

Najznačajnije pretnje i opasnosti kojima je Društvo izloženo su: Produžavanje i produblјivanje globalne ekonomske krize i krize u evro zoni; Konkurencija stranih kompanija iz mnogoljudnih zemalja sa jeftinom radnom snagom; Konkurencija stranih firmi kojima su dostupnija jeftinija finansijska sredstva; Institucionalne promene na domaćem i odabranim stranim tržištima; Zavisnost poslovanja od političke stabilnosti tržišta na kojima Društvo realizuje projekte; Promene zahteva investitora i slično.

Poslovanje Energoprojekt Opreme ad u zemlji i na inostranim tržištima zahteva uspostavljanje sistema za pravovremeno prepoznavanje i upravljanje rizicima poslovanja koje treba da budu sastavni deo svih izvršnih funkcija. Na razvoju strategije upravljanja rizicima radiće se intenzivno i planski u narednom periodu.

Važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansa do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja koji bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Napominjemo, da je moguća izmena iznosa poreza na dobit, pa time i iznosa neto dobiti za 2014. godinu zbog obračuna transfernih cena, koje su sastavni deo obračuna poreza na dobit čiji je zakonski rok za predaju 30. jun 2015. godine.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekt Oprema a.d. (<http://www.energoprojekt-oprema.com>).

Značajni poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 - Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr.; između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **zavisnih društva**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2014	2013
EP Holding	144,305	151,811
EP Visokogradnja	21,986	17,616
EP Entel	4,742	3
EP Industrija		43
EP Garant		5
Zecco Zambia	349	
Encom	76	
EP Oprema Crna Gora	46	
Ukupno	171,504	169,478

Rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2014	2013
Rashodi:		
EP Holding	94,740	91,852
EP Visokogradnja	819,774	756,162
EP Entel	33,201	180,183
EP Industrija	4,650	4,523
EP Garant	8,597	1,065
EP Energodata	1,666	2,400
EP Urbanizam i Arhitektura	4,678	3,422
Zecco Zambia	3	
Encom	10,915	
UKUPNO	978,224	1,039,607

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja:		
EP Holding	12,774	33,886
EP Visokogradnja	172,317	195,416
EP Niskogradnja		141
EP Entel	32,050	30,151
EP Enrgodata	60	
Zecco Zambia	4,756	
Encom	792	
EP Oprema Crna Gora	968	
<i>Svega</i>	<i>223,717</i>	<i>259,594</i>
Obaveze:		
EP Holding	13,744	65,430
EP Visokogradnja	251,933	245,590
EP Niskogradnja	637	777
EP Enrgodata	624	263
EP Industrija	4,992	419
EP Garant	9,857	1,216
<i>Svega</i>	<i>281,787</i>	<i>313,695</i>
UKUPNO	505,504	573,289

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Saglasno usvojenim strateškim opredeljenjima, tokom srednjoročnog perioda će se odabrati i implementirati adekvatan poslovni sistem, primeren aktuelnom obimu i planiranom rastu obima poslovanja, koji će osim upravljanja finansijskom funkcijom omogućiti upravljanje kadrovskim resursima, imovinom i osnovnim sredstvima za rad. Izbor, obuka kadrova i implementacija odgovarajućeg informacionog sistema okončaće se do isteka srednjoročnog perioda.

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Oprema ad uspostavlja i unapređuje sopstveni integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (usaglašen sa standardom ISO 9001:2008), menadžment zaštitom životne sredine (usaglašen sa standardom ISO 14001:2005) i menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (usaglašen sa standardom OHSAS 18001:2007). U narednom periodu planiran je razvoj i sertifikacija sistema za upravljanje bezbednošću informacija (ISO 27001:2013).

Poslovne aktivnosti redovno se usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne, uvrđuju se programi zaštite životne sredine i angažuje se na njihovom doslednom sprovođenju. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekt Oprema organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti Društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnom filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom, garancija je da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Podaci o stečenim sopstvenim akcijama

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

Postojanje ogranaka

Energoprojekt Oprema ad nema registrovane ogranke u Srbiji i inostranstvu.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju vrši rukovodstvo Društva shodno karakteristikama finansijskih instrumenata.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata i to:

- Finansijsko sredstvo/obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- Investicije koje se drže do dospeća;
- Krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efikasnosti

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
- kamatnog rizika; i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus pre svega stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Energoprojekt Oprema ad primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Društva, koji je usvojen na sednici Upravnog odbora Energoprojekt Oprema ad dana 01.02.2012. godine. Kodeks je javno dostupan na internet stranici Društva.

Kodeksom korporativnog upravljanja Društva uspostavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Društva, a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja Društva.

Osnovni cilj Kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u Društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja Društva.

Organi Društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kad za tim postoji potreba budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata Društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

3. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog Društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

*Lice odgovorno za sastavljanje
godišnjeg izveštaja:*

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Oprema a.d.

Pomoćnik direktora za
finansije i računovodstvo

Mr. Dušan Đapić, dipl.ecc.

Energoprojekt Oprema a.d.

Direktor

Pavle Tomašević, dipl.ing.

4. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Napomena *:

Finansijski izveštaj Energoprojekt Oprema a.d. za 2014. godinu je utvrđen i odobren dana 26.02.2015. godine na sednici Odbora direktora Društva. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane nadležnog organa Društva (Skupštine akcionara). Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

5. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Napomena *:

Odluka o raspodeli dobiti Društva za 2014. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini Društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti Društva.

Društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

*Lice odgovorno za sastavljanje
godišnjeg izveštaja:*

Energoprojekt Oprema a.d.
Pomoćnik direktora za
finansije i računovodstvo

Mr. Dušan Đapić, dipl.ecc.

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Oprema a.d.
Direktor

Pavle Tomašević, dipl.ing

Beograd, April 2015. godine: